

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

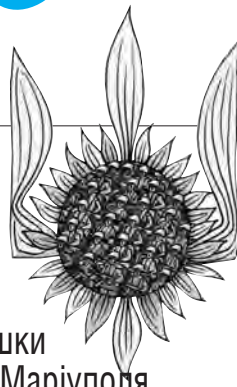
Майданчики
дозвілля

Щоб канікули минули цікаво
та корисно

▶ СТОР. 6

ГЕРОЇ УКРАЇНИ

Танкіст Олег ГРУДЗЕВИЧ:
За ті 10 днів, коли ми пішки
виходили з окупованого Маріуполя,
нас встигли тричі поховати

▶ СТОР. 8

Національний спротив.
Моя війна

Екс-голова ОДА
очолює
волонтерське
представництво

▶ СТОР. 10

№ 113 (8130)

СЕРЕДА, 7 ЧЕРВНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: Окупанти підірвали греблю Каховської ГЕС

Знищення дамби
стане ще одним пунктом
у списку звинувачень
для московських
злочинців

Міністерство закордонних справ закликала міжнародну спільноту рішуче засудити російський теракт на Каховській ГЕС. «Техногенний злочин РФ підтверджує високу актуальність формули миру Президента України Володимира Зеленського. Закликаємо іноземні країни якнайшвидше приєднатися до її втілення, зокрема пункту про екоцид», — йдеться у заяві МЗС.

Наголошено, що росія зобов'язана відшкодувати всі збитки, завдані їхнім злочином: і для людей, і для інфраструктури та довкілля. «Звертаємося також до країн Групи Семи та ЄС невідкладно розглянути накладення на РФ нових далекосяжних санкцій, зокрема на російську ракетну індустрію та атомну галузь», — йдеться у документі. Також зазначається, що Україна закликає до термінового засідання Ради Безпеки ООН, винесення питання російського теракту на засідання Ради керуючих МАГАТЕ, а також задіяння Механізму цивільного захисту Європейського Союзу.

▶ СТОР. 7

У Міжнародному суді ООН почалися слухання справи проти росії

У Міжнародному суді ООН учора стартували публічні слухання у справі «Україна проти росії» щодо Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. У межах слухань відбулися два раунди виступів сторін: 6 та 12 червня виступає юридична команда України, 8 та 14 червня — росії. Нагадаємо: влітку 2014 року МЗС України офіційно повідомило РФ про порушення обох конвенцій. Протягом 2014—2016 років відбулося вісім раундів двосторонніх переговорів, було направлено майже 80 дипломатичних нот щодо фактів порушень та їх кваліфікації за конвенціями. За результатами цих зустрічей, Україна дійшла висновку про неможливість вирішити спір шляхом переговорів. Отож 16 січня 2017 року до Міжнародного суду ООН подано позов.

▶ СТОР. 7

Каховська гідроелектростанція повністю зруйнована і відновлення не підлягає. Це спричинило безконтрольне скидання води з Каховського водосховища. Уже затоплено десятки навколишніх сіл нижче по Дніпру. Йдеться про небезпеку для сотень тисяч людських життів, є проблеми з доступом до прісної води.

Президент Володимир Зеленський провів екстрене засідання Ради національної безпеки і оборони щодо ситуації на Каховській ГЕС.

«Провів термінове засідання РНБО. Цієї ночі о 02:50 російські терористи здійснили внутрішній підрив конструкції Каховської ГЕС. У зоні підтоплення майже 80 населених пунктів. Доручено провести евакуацію з районів ризику та забезпечити питною водою всі міста й села, які забезпечувалися водою з Каховського водосховища», — зазначив глава держави після його завершення.

▶ СТОР. 3

ПОДІЇ

Зросли бюджетні надходження

Платники податків Дніпропетровщини від початку року забезпечили надходження до бюджетів усіх рівнів майже на тридцять мільярдів гривень. За інформацією головного управління ДПС в області, без урахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, це майже на півтора мільярда, або на п'ять відсотків більше, ніж за підсумками відповідного періоду минулого року.

«До державного бюджету з початку року надійшло понад 12,4 мільярда гривень, місцеві бюджети отримали більш як 17,3 мільярда. Крім того, до державних спеціальних фондів спрямовано понад 12,1 мільярда гривень єдиного внеску», — розповіла в. о. начальника податкової служби області Наталя Федаш, повідомляє наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Порти встановили абсолютний рекорд

Дунайські порти Рені, Ізмаїл та Усть-Дунайськ у травні разом обробили понад 3 млн тонн вантажів, що є рекордним місячним показником за роки незалежності України, інформує наш одеський власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

— Розвиток Дунайського кластеру, — прокоментував досягнення голова АМПУ Юрій Литвин, — це одне з пріоритетних завдань нашого підприємства. Відомі світові компанії вже інвестують у розвиток портових потужностей та флоту на Дунаї, що дає змогу постійно збільшувати обсяг експорту та імпорту. Минулого місяця державні та приватні стивідорні компанії оновили свої історичні рекорди. Таких плідних результатів ми досягли завдяки відповідальним та злагодженим діям бізнесу, команди ДП «Адміністрація морських портів України» та Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

Торік дунайські порти збільшили обробку вантажів до 16,5 млн тонн з 5,5 млн тонн у 2021 році. Очікують, що у 2023-му вантажообіг сягне 23 млн тонн.

КОРОТКО

■ На Сумщині енергетиків екіпірували так, як саперів. Десятки комплектів захисного спорядження — бронжилетів та сучасних касок — компанія «Сумиобленерго» отримала від Агенції США з Міжнародного розвитку USAID. Допомогу надано у рамках «Проекту енергетичної безпеки», дізнався наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

■ Правоохоронці Хмельниччини поповнили банк крові майже на 30 літрів. Від початку повномасштабного вторгнення поліцейські, котрі не перебувають на передовій, кожні два місяці здають кров для поранених військових та цивільних. Щоразу це майже сотня донорів, повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.

■ На Полтавщині для складання національного мультипредметного тесту зареєструвалися 11076 осіб. Це на 39 відсотків більше, ніж торік, інформує наш власкор Василь НЕЙЖМАК.

Розпочалася розробка Містобудівного кодексу

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Під головуванням народної депутатки Ганни Бондар відбулось перше засідання робочої групи з розробки проекту Містобудівного кодексу України. Наразі до складу робочої групи входять народні депутати, представники Уповноваженого з прав людини, міністерств, державних установ, Торгово-промислової палати, державних проектних інститутів, вищих навчальних закладів, громадських організацій. До обговорення також залучено гідрологів, геодезистів, реставраторів, архітекторів, міських планувальників, інженерів-консультантів, виробників будматеріалів, землевпорядників, пам'яткоохоронців, енергетиків, екологів, археологів, експертів технагляду, географів, ІТ у сфері містобудування, страховиків, аграріїв, економістів, будівельників, девелоперів, адвокатів та представників асоціацій органів місцевого самоврядування.

Під головуванням народної депутатки Ганни Бондар відбулось перше засідання робочої групи з розробки проекту Містобудівного кодексу України. Наразі до складу робочої групи входять народні депутати, представники Уповноваженого з прав людини, міністерств, державних установ, Торгово-промислової палати, державних проектних інститутів, вищих навчальних закладів, громадських організацій. До обговорення також залучено гідрологів, геодезистів, рес-

тавраторів, архітекторів, міських планувальників, інженерів-консультантів, виробників будматеріалів, землевпорядників, пам'яткоохоронців, енергетиків, екологів, археологів, експертів технагляду, географів, ІТ у сфері містобудування, страховиків, аграріїв, економістів, будівельників, девелоперів, адвокатів та представників асоціацій органів місцевого самоврядування.

«Ми запрошували не конкретних експертів, а інституції. Кожна інституція направила своїх представ-

ників. Ті фахівці, які запропонували самі себе, теж долучилися і працюють як незалежні експерти», — зауважила Ганна Бондар.

Вона нагадала, що рішення про створення робочої групи Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування ухвалив 15 березня 2023 року. Сама ж ідея створення такої робочої групи була озвучена головою комітету Оленою Шуляк 21 лютого 2023 року.

Відповідно до затвердженого комітетом плану, діяльність робочої групи розрахована на два роки, але, як зауважила народний депутат, можливі корективи. Адже не відомо коли завершиться війна, коли закінчиться каденція цієї Верховної Ради. «Незмінним залишиться головне: діяльність робочої групи міститиме три важливі етапи: розробка концепції Містобудівного кодексу, написання тексту законопроекту або законопроектів та їх проходження у парламенті»,

— наголосила голова робочої групи.

Мета кодексу, зазначила Г. Бондар, — підвищення рівня будівельної культури, пошук своєрідного балансу правовідносин у сфері містобудування.

«Якщо під час обговорення будуть пропозиції щодо підзаконних актів, державних будівельних норм, галузевих будівельних норм або інших кодексів, все це фіксуватиметься та видаватиметься як рекомендації робочої групи до уряду або відповідних міністерств», — додала вона.

Завданнями робочої групи, за словами Г. Бондар, є, по-перше, систематизація законодавчих актів, підготовка єдиного кодифікованого акта, який включає в себе закони України, що стосуються сфери містобудування. По-друге, врахування інтересів та створення справедливого балансу між усіма суб'єктами містобудування. «Маємо працювати такий баланс, щоб зникли антизабудовні протести. Бо ми розумі-

мо: якщо після війни почнуться такі протести, то вони будуть набагато жорсткішими. Тож потрібно розробити таку модель, щоб кожен суб'єкт почував себе гідно та не відчував несправедливості», — наголосила вона.

По-третє, у своїй діяльності робоча група орієнтуватиметься на кращі європейські практики, враховуючи наміри вступу України до ЄС. Четверте завдання, за словами народної депутатки, є найскладнішим — зробити так, щоб процес відбудови був і швидким, і якісним, і не дорогим. «Ця мета здається недосяжною. Можливо, нам доведеться розробити певні процедури полегшені, але справедливі, для проектів відбудови, які робитимуться коштом міжнародних донорів. Так, щоб ці міжнародні інституції діяли у притаманному їм європейському полі регулювання», — зауважила Г. Бондар.

Та найголовніше, що робоча група працюватиме з повагою до досвіду кожного учасника та нап-

рацьовуватиме проект, що називається, «знизу-догори». «Думаю, всім уже очевидно, що закони, написані за зачиненими дверима, не працюють. Тому ми й обрали принцип роботи — від фахівців до політиків», — констатувала парламентарій, додавши, що всі етапи передбачають максимальну відкритість та прозорість.

Напрацьовану робочою групою концепцію буде винесено на широке обговорення, після чого відбудеться комітетські слухання. Лише потім на її основі фахівці перейдуть до розробки тексту законопроекту.

Його презентація, пообіцяла голова робочої групи, відбудеться ще до реєстрації в парламенті. «Після публічного обговорення ми отримаємо зауваження і нову зберемося, щоб поправити текст. Якщо дійдемо згоди, то законопроект буде зареєстровано і його ухвалюватимуть за стандартною процедурою», — зазначила голова робочої групи.

Олена ГОРБУНОВА.

Віталій БЕЗГІН: Зміни до адміністративно-територіального устрою країни неминучі

Про актуальні законодавчі проблеми та зміни у сфері місцевого самоврядування під час зустрічі з журналістами регіональних ЗМІ, представниками журналістських спільнот із Дніпропетровської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Херсонської, Миколаївської, Одеської і Тернопільської областей в Українському кризовому медіа-центрі розповів народний депутат, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталій Безгін (на знімку).

Щодо зміни конфігурації громад

З урахуванням того, що є громади, де внаслідок російської агресії залишилося мало мешканців, то такі зміни однозначно будуть. Це видно на прикладі Харківщини, де на території східних районів — Ізюмського та Куп'янського — до 30 відсотків населених пунктів у межах деяких територіальних громад залишились на папері або на вивісці.

Тож висновки щодо конфігурації громад робитимуться винятково з урахуванням критеріїв спроможності й внутрішньої міграції.

«Готується законодавче забезпечення змін конфігурації громад, які постраждали внаслідок окупації чи бойових дій, — зазначив народний депутат. — Наприклад, у деяких громадах Харківської області повністю зруйновано майже 30 відсотків населених пунктів. Зрозуміло, що в південних і східних областях після звільнення території рівень руйнування інфраструктури буде ще більшим. Також логічно з точки зору нашої безпеки реорганізувати все прикордоння із росією та білоруссю в межах 40-кілометрової зони. Інші території теж можуть зазнати точкових змін, які, ймовірно, будуть передбачені законопроектом № 8263 «Про дерадянізацію по-

рядку вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України», що перебуває на розгляді у Верховній Раді».

Що з проросійськими партіями?

Парламентарій також поінформував журналістів про законодавчі ініціативи щодо припинення

повноважень депутатів від заборонених в Україні проросійських партій. Кабмін подав до парламенту проект закону № 7476 про внесення змін до деяких законів України щодо наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії до статусу депутатів місцевих рад. На думку Віталія Безгіна, законопроект передбачає досить «жорстку модель», коли

всіх депутатів від заборонених партій просто «обнуляють». Однак, зауважив він, тоді виникне питання щодо збереження повноважень місцевих рад. За його словами, фактично у понад 90 місцевих радах потрібно буде автоматично впровадити військові адміністрації, бо ради втратять свої повноваження. Тож експертні консультації для розробки механізмів позбавлення депутатів від заборонених партій мандатів тривають.

Кожного підозрюваного в колаборантстві — до суду

Як варіант, можна ухвалювати судові рішення щодо кожного такого депутата, принаймні на рівні обласних рад від таких діячів, як сальдо, галицькі та їм подібні. Загалом же питання значно ширше, адже стосується заборони представникам таких партій обиратись в майбутньому взагалі.

Можливостей одним махом позбавити всіх мандатів, на думку В. Безгіна, немає. З об'єктивних причин, тому що в демократичних країнах це вважається порушенням демократії і, відповідно, буде негативно впливати на нашу євроінтеграцію. Не тому, що вони за них, а тому що вони за демократичні принципи, верховенство судової гілки влади в цьому питанні. «Зареєстровані законопроекти № 9081 і № 9081-1 отримали чимало критики з боку західних партнерів, оскільки цими змінами пропонується позбавити депутатів мандатів за ознакою приналежності до політичної сили, а не за вироком суду. Тому далі ці законопроекти, напевно, буде спрямовано на висновки до Венеційської комісії, і вже після цього буде їхній розгляд. Хоча я вже зараз припускаю, що висновок Венеційської комісії щодо цих законопроектів буде негативним», — зазначив народний депутат.

Руслана СОРОКА,
Петро МЕЛЬНИК.
Фото УКМЦ.

Центри для допомоги постраждалим

Для оперативного реагування на запити людей, котрі постраждали від війни, при Дніпропетровській обласній військовій адміністрації (ОВА) створюють Координаційний центр підтримки цивільного населення. Цьому була присвячена нарада за участю народних депутатів України, віцепрем'єр-міністра — міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірини Верещук, керівників профільних міністерств, очільників області, районів та громад. На їхню думку, робота центру повинна охопити всі сфери життя.

«Координаційні центри підтримки цивільного населення мають стати своєрідним єдиним вікном, куди сходиться вся інфор-

мація. Про запити на місцях та надавачів послуг. Місцевих, регіональних, всеукраїнських та міжнародних. Всі вони будуть

заведені під цей центр. І тоді, якщо потрібно буде психологічно підтримати родину, на місяця матимуть інформацію, куди подзвонити», — розповіла Ірина Верещук, додавши, що такі центри мають створити при ОВА в усіх регіонах країни ще до першого липня.

Завдання кожного — оперативно реагувати на те, що хвилює постраждалих від війни людей. Будуть охоплені соціальний,

медицинський, освітній, психологічний та побутовий напрями. За словами начальника Дніпропетровської ОВА Сергія Лисака, представники центру збиратимуться за потреби, але не рідше рази на місяць. Вивчатимуть запити з громад, пропонуватимуть варіанти вирішення. Над їх реалізацією напряму працюватимуть із центральною владою.

За словами народного депутата Романа Каптело-

ва, центр включатиме представників громади, міністерства та обласної влади. Такий підхід дозволить швидше реагувати на проблемні питання та екстрені ситуації.

«Основні гострі питання, які були порушені на нараді: включення деяких громад області до списку тих, в яких тривають бойові дії, проблеми оплати сімейним лікарям у селах, фінансування створення проектних документів для

громад, щоб забезпечити кошти на відновлення житла ВПО, забезпечення доступу до єдиного державного реєстру, а також створення реєстру ветеранів. Нарада виявилася плідною платформою для обговорення цих актуальних питань та вироблення відповідних рішень», — підкреслив парламентарій.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Окупанти підірвали греблю Каховської ГЕС

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З інформацією перед членами РНБ виступили міністр внутрішніх справ Ігор Клименко, міністр закордонних справ Дмитро Кулеба, генеральний директор «Укргідроенерго» Ігор Сирота, перший заступник міністра захисту довкілля і природних ресурсів Олександр Краснолуцький та президент НАЕК «Енергоатом» Петро Котін.

Ураховуючи, що в зоні підтоплення опинилося 80 населених пунктів, члени Радбезу заслухали інформацію голів Херсонської та Запорізької обласних військових адміністрацій Олександра Прокудіна та Юрія Малашка, а також командувача ОСУВ «Одеса» Едуарда Москальова щодо актуальної ситуації.

За результати обговорення дані доручення про евакуацію цивільних із зон ризику та забезпечення питною водою населених пунктів, які залежать від Каховського водосховища.

Водночас членів РНБО поінформували, що у Дніпро потрапило щонайменше 150 тонн машинного мастила, а також є ризик подальшого витоку ще понад 300 тонн.

Стосовно ситуації на Запорізькій АЕС, то повідомлено, що наразі український персонал станції тримає її під контролем та має інструменти на випадок будь-якого розвитку подій.

Крім того, члени РНБО погодили комплекс міжнародних

заходів, серед яких — скликання засідання Ради Безпеки ООН, звернення до міжнародних природоохоронних організацій, до Міжнародного кримінального суду, оскільки такі дії росіян містять явні ознаки порушення Женевської конвенції.

«Російські терористи руйнуванням дамби Каховської ГЕС лише підтверджують для всьо-

рега Дніпра За його словами, нині відбувається евакуація населення з небезпечних ділянок.

«У Херсонській області частково або повністю підтоплено Тягинку, Львове, Одрадокам'янку, Іванівку, Микільське, Токарівку, Понятівку, Білозерку, мікрорайон Острів. Ми розуміємо, що будуть підтоплені й інші населені пунк-

бережній частині регіону, бо для російських терористів життя не має жодної цінності», — сказав він.

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак назвав підлив дамби черговим воєнним злочином росіян. За його словами, це екоцид. «росіяни відповідатимуть за можливе позбавлення питної води людей на півдні Херсонщини та в Криму, можливе знищення частини населених пунктів і біосфери», — наголосив він.

Окупанти вчинили теракт з метою тиску на Сили оборони та Україну загалом. Про це повідомила в ефірі телемарафону керівник Об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони півдня України Наталія Гуменюк. «Росіяни підірвали частину конструкції (ГЕС) і використовують чергову карту техногенного шантажу, щоб тиснути на Сили оборони, тиснути на Україну в цілому. Не маючи сил більше чекати, звідки ж піде той контрнатуп, вони намагаються таким чином спровокувати певну ситуацію», — зазначила Гуменюк.

Водночас, за її словами, зрозумівши, що накоїли, зараз загарбники самі евакуюються. «Тому що в першу чергу страждає лівий берег річки Дніпро, оскільки він географічно нижчий і, відповідно, перша частина води — основне затоплення — припадає саме туди», — пояснила вона.

Вл. інф.

Скріншот відео з відкритих джерел.

го світу, що їх треба вигнати з кожного куточка української землі. Жодного метра не можна їм залишати, бо кожен метр вони використовують для терору. Лише Перемога України поверне безпеку. І ця Перемога буде. Ані водою, ані ракетами, ані чим завгодно ще терористам не вдасться зупинити Україну», — зазначив В. Зеленський.

Як повідомив голова Херсонської ОВА Олександр Прокудін, в області приблизно 16 тисяч людей опинилися у критичній зоні правого бе-

ти, готові до цього. Наразі організовано евакуацію мешканців цих населених пунктів автобусами до Херсона, далі — до Миколаєва, звідти — до Хмельницького, Одеси, Кропивницького, Києва та інших міст», — зазначив він.

Міністр МВС Ігор Клименко повідомив, що на Херсонщині евакуйовано вже понад 700 людей. «Працюємо. Допомогаємо громадянам на звільненій правобережній частині Херсонщини. Переживаємо за наших людей, які залишилися на тимчасово окупованій ліво-

мене, то в тих історичних подіях минулого та в подіях сьогодення є певний символізм. Луганська область, як була колись звільнена та відбудована, безсумнівно знову буде звільнена!

Збройні Сили України і вдень, і вночі невпинно та героїчно б'ються за визволення кожного метра землі Луганщини. Тож продовжуємо працювати кожен на своєму фронті та наблизити Перемогу України!».

На заході, присвяченому 85-річчю утворення Луганської області, наголошувалося: зараз не час святкувати, але час нагадати про нашу спільну рішучість звільнити та відновити Луганщину, консолідувати наші зусилля задля Перемоги та щонайшвидшого повернення на рідну землю.

У форумі також узяли участь керівники урядових інституцій та представники громадськості. А метою цього заходу було підтвердження єдності мешканців регіону у прагненні зробити все залежне від них для якнайшвидшого звільнення Луганської області та її відновлення.

«Приємно було в День народження нашої рідної області зустрітись із земляками, побачитись та поспілкуватись з мешканцями Луганщини. Такі заходи, як цей форум, є корисним майданчиком для обговорення нагальних питань мешканців Луганщини, що згуртувало навколо найголовнішого завдання — деокупувати Луганщину та зробити її ще кращою, ніж вона була до війни!» — зазначив Олексій Кузнецов.

Владислав ЛЕОШКО.

Фото із сайту <https://sluga-narodu.com>

Луганській області — 85 років: регіон готується до деокупації

Другий рік поспіль Луганська область зустрічала свій день народження в майже повній окупації росіянами та в умовах жорстких бойових дій.

Народний депутат України, голова Луганської обласної організації політичної партії «Слуга народу» Олексій Кузнецов (на знімку перший праворуч), вітаючи земляків із 85-річчям області, зазначив:

«Луганщина — світанок України! Край, який поєднує в собі мальовничу природу та промислові міста. Мені, як і кожному мешканцю Луганщини, хто по-справжньому любить свій рідний край, любі серцю жовті соняшникові поля під синім небом. Вивікливають захоплення промислові гіганти поряд із териконами шахт.

Аграрна північ та промисловий південь — трохи різні, але рідні райони області, які дуже добре один одного доповнюють. А рідність їх не тільки спільна історія та географія, в першу чергу їх ріднять люди — працюючі, розумні, талановиті, патріотичні, які завжди прославляли свою малу Батьківщину найвищими досягненнями у різноманітних сферах життя».

На форумі «Луганщина-85!», що проходив у Дніпрі, Олексій Кузнецов наголосив, що зараз уже напевно не знайти жодного мешканця Луганщини, який би не постраждав від війни. Через воєнні дії багато людей втрачають близь-

ких, домівки, майно й взагалі нормальний та звичний спосіб життя.

Парламентарій нагадав, що на території Луганської області війна почалася ще у 2014-му. Через це люди були змушені покинути свої домівки та стати вимушеними переселенцями. «За ці 9 років було прийнято багато корисних законодавчих ініціатив задля встановлення та забезпечення гарантій прав, свобод та законних інтересів внутрішньо переміщених осіб, і ця робота

триває постійно», — підкреслив він.

Говорячи про підготовку до очищення Луганської області від російських зайд, народний депутат порівняв події сьогодення з деокупацією Луганщини під час Другої світової війни та закликав робити зараз усе можливе для наближення нашої Перемоги.

«Під час Другої світової війни Луганщина пройшла шлях масштабної операції з визволення у 1943 році, — зазначив Олексій Кузнецов. — Як на

Готові приймати постраждалих...

Начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль провів термінову профільну комісію щодо ситуації з підривом конструкцій Каховської ГЕС. На засіданні розглянули різні сценарії щодо допомоги населенню, погоджено комплекс заходів.

«Рівненщина готова прийняти із затопленої Херсонщини мешканців. Доручив негайно підготувати відповідні місця компактного перебування людей. Також запустили роботу Координаційного центру підтримки цивільного населення. Він відповідатиме за поселення, медичну, соціальну допомогу, гуманітарне забезпечення, психологічну та юридичну підтримку», — наголосив начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль.

Гаряча лінія для евакуації +380 (362) 400 100, а також за мобільними номерами (098) 505 83 25 та (097) 008 81 91.

Нагадаємо: в результаті цієї російської терористичної акції в зоні підтоплення опинилося майже 80 населених пунктів. Президент України провів засідання РНБО, де визначено плани щодо евакуації з районів ризику та забезпечення питною водою населених пунктів.

Олександр ПОЛІЩУК.
Рівненська область.

...та нових переселенців

Після підриву рашистами дамби й машинної зали Каховської ГЕС та початку евакуації мешканців прилеглих до неї територій у Кременчуцькій області відповідні служби зобов'язали забезпечити умови для ймовірного прийому нових внутрішньо переміщених осіб.

Відповідне розпорядження дав міський голова Віталій Малецький. Водночас, висловлюючи обурення варварськими діями окупантів, очільник індустріальної столиці Полтавщини закликав земляків зберігати спокій. Зокрема, й тих, які живуть у зоні ймовірного підтоплення водами найближчої до них гідроелектростанції Дніпровського каскаду.

На своїй сторінці у Фейсбук Віталій Малецький повідомив про те, що Кременчуцька ГЕС «надійно охороняється». При цьому він укроті нагадав про необхідність не ігнорувати сигнали повітряної тривоги.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

ВІТАЄМО!

Народні депутати України — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської

етики та організації роботи Верховної Ради України, а також працівники секретаріату комітету щиро-сердно вітають із днем народження голову підкомітету комітету **Кострийука Сергія Володимировича** та зичать йому міцного здоров'я, щастя, любові та відданості рідних і друзів, наснаги в роботі, поваги колег та успіхів на шляху досягнення обраної мети.

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України

ГЛОСУ УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання вчинення нотаріальних та реєстраційних дій при набутті прав на земельні ділянки

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3–4, ст. 27):

1) у частині першій статті 87:

пункти "б" і "в" викласти в такій редакції:

"б) при набутті у спільну часткову власність земельної ділянки за цивільно-правовими угодами;

в) при прийнятті спадщини на земельну ділянку";

доповнити пунктом "г" такого змісту:

"г) в інших випадках, встановлених законом";

2) частини першу і другу статті 89¹ викласти в такій редакції:

"1. У разі якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довіру власність, припиняється, довірчий власник має права та виконує обов'язки власника земельної ділянки з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом та Цивільним кодексом України.

2. З дня набуття особою права довірчої власності на земельну ділянку (якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довіру власність, припиняється) до довірчого власника переходять усі права та обов'язки власника земельної ділянки за чинними договорами оренди, емфітевзису, суперфіцію, договорами про встановлення земельного сервітуту.

2

Довірчий власник земельної ділянки, якщо це передбачено договором, за яким встановлюється довірна власність, та якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довіру власність, припиняється, може передавати земельну ділянку у користування третім особам лише на праві оренди з такими особливостями:

строк оренди землі припиняється з моменту звернення стягнення на земельну ділянку;

орендар не може здійснювати на земельній ділянці будівництво, видобування корисних копалин або здійснювати поліпшення, які неможливо відокремити від земельної ділянки без завдання шкоди.

Якщо це передбачено договором, за яким встановлюється довірна власність, та якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довіру власність, припиняється, довірчий власник має право укладати договори про встановлення земельних сервітутів. Строк таких сервітутів припиняється з моменту звернення стягнення на земельну ділянку";

3) у статті 93:

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення може відчужуватися, передаватися у заставу (іпотеку) її користувачем без погодження з власником такої земельної ділянки, крім земельних ділянок державної, комунальної власності у випадках, визначених законом. Відчуження, передачу у заставу (іпотеку) права оренди земельної ділянки здійснюється за письмовим договором між її користувачем та особою, на користь якої здійснюється відчуження або на користь якої передається у заставу (іпотеку) право оренди землі. Такий договір є підставою для державної реєстрації переходу права оренди землі у порядку, передбаченому законодавством";

доповнити частиною тринадцятою такого змісту:

"13. Вимоги цієї статті щодо мінімального строку оренди земельної ділянки не поширюються на випадки, якщо орендодавцем земельної ділянки комунальної власності є військово-цивільна адміністрація, військова адміністрація і законами України "Про правовий режим воєнного стану", "Про військово-цивільні адміністрації" встановлено максимальний строк, на який визначений орган може передавати таку земельну ділянку в оренду, що є меншим за вказаний мінімальний строк оренди земельної ділянки. Дія цього положення не поширюється на передачу в оренду земельної ділянки в порядку здійснення начальником військової адміністрації населеного пункту повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України "Про правовий режим воєнного стану";

4) у частині десятій статті 102¹ слово "шостої" замінити словом "дев'ятої";

3

5) у статті 121:

назву доповнити словами "у власність";

абзац першої частини першої після слів "на безоплатну передачу їм" доповнити словами "у власність";

частину другу після слів "передаються безоплатно громадянину" доповнити словами "у власність";

6) в абзаці першому частини одинадцятої статті 123 слова "а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землевпорядної документації згідно із законом – після отримання позитивного висновку державної експертизи" виключити;

7) у статті 130:

абзац шістнадцятий частини першої після слів "фізичними та юридичними особами, стосовно яких" доповнити словами "та/або стосовно учасників (акціонерів, членів) або кішчевих бенефіціарних власників яких";

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

"Для цілей цієї статті площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що належать на праві спільної сумісної власності подружжю, враховується у загальній площі земельних ділянок лише того з подружжя (колішнього подружжя), за який зареєстровано право власності";

частину четверту доповнити абзацами другим – шостим такого змісту:

"Передбачена цією частиною перевірка здійснюється, зокрема, в автоматизованому порядку, у тому числі шляхом інформаційної взаємодії між Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Державним земельним кадастром, Державним реєстром актів цивільного стану громадян, Державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Перевірка не здійснюється при набутті у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення площею:

для ведення садівництва – не більше 0,25 гектара;

для ведення особистого селянського господарства, розташованих у межах населених пунктів, – не більше 2 гектарів.

При набутті у власність земельної ділянки сільськогосподарського призначення без здійснення перевірки, передбаченої цією частиною, набувач до вчинення правочину про перехід права власності подає нотаріусу, який підписує відповідний правочин, або нотаріусу, який його заміщує, заяву про дотримання вимог цієї статті, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально. Копії такої заяви, засвідчені нотаріусом, який посвідчує відповідний правочин, надаються сторонам правочину про перехід права власності на земельну ділянку. Недотримання набувачем права власності на

4

земельну ділянку вимог цієї статті, у тому числі зазначення недостовірних відомостей у заяві, є підставою для визнання правочину про перехід права власності на земельну ділянку недійсним";

8) у статті 130¹:

в абзаці четвертому частини першої:

у першому реченні слова "суб'єкта першої черги" замінити словами "суб'єкта переважного права першої черги";

доповнити другим і третім реченнями такого змісту: "Суб'єкт переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення може відмовитися від реалізації такого права шляхом подання нотаріусу відповідної заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально. Відмова суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення від реалізації такого права на земельних торгах здійснюється в порядку, визначеному статтями 135–139 цього Кодексу";

у частині третій:

перше речення абзацу другого викласти в такій редакції: "У разі якщо продаж земельної ділянки сільськогосподарського призначення здійснюється не на земельних торгах, заява про державну реєстрацію такого наміру подається у визначений цією частиною строк нотаріусу, який здійснюватиме нотаріальне посвідчення договору купівлі-продажу в межах його нотаріального округу за місцезнаходженням земельної ділянки або за зареєстрованим місцем проживання (місцезнаходженням) власника земельної ділянки, або нотаріусу, який його заміщує, разом з проектом такого договору";

в абзаці п'ятому:

у другому реченні слова "та повідомлення про" замінити словами "та повідомленням про";

доповнити реченням такого змісту: "Повідомлення про бажання скористатися переважним правом купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення може бути надано лише суб'єктом такого права, який на момент надання згоди відповідно до закону може набувати у власність таку земельну ділянку";

в абзаці шостому слова "такий суб'єкт не повідомив належним чином нотаріуса про своє бажання скористатися переважним правом" замінити словами "суб'єкт переважного права, який відповідно до цього Кодексу має право набувати у власність земельну ділянку, не повідомив належним чином нотаріуса про своє бажання скористатися переважним правом шляхом подання нотаріусу заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально";

5

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

"У разі якщо суб'єкти переважного права першої та другої черги, належним чином повідомлені про намір щодо продажу земельної ділянки, не скористалися своїм переважним правом купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення у порядку та спосіб, встановлені цією статтею, або надали відмову від реалізації свого переважного права шляхом подання нотаріусу заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально, договір купівлі-продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення на умовах, визначених проектом такого договору, може бути укладений з третьою особою у будь-який час після державної реєстрації наміру щодо продажу такої земельної ділянки, незалежно від строку, передбаченого абзацом першим цієї частини".

У зв'язку з цим абзаці восьмий – одинадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – дванадцятим;

абзац дев'ятий після слів "цієї частини" доповнити словами "(у тому числі щодо обов'язку власника земельної ділянки з реєстрації наміру щодо її продажу)";

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

"суб'єкту переважного права купівлі земельної ділянки другої черги, за умови відсутності суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки першої черги або у разі подання ним заяви про відмову від реалізації свого переважного права, справжність підпису на якій засвідчена нотаріально";

після абзацу одинадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"третім особам у разі подання нотаріусу, який посвідчуватиме відповідний договір купівлі-продажу земельної ділянки, заяв усіх суб'єктів переважного права купівлі земельної ділянки про відмову від такого права, справжність підпису на яких засвідчена нотаріально;

на земельних торгах".

У зв'язку з цим абзаці дванадцятий вважати абзацом тринадцятим;

доповнити абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

"У разі заміщення нотаріуса дії, передбачені цією частиною, здійснюються нотаріусом, який його заміщує";

частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення з порушенням переважного права її купівлі, суб'єктом якого є особа, яка не може набувати право власності на земельну ділянку, і якщо така особа передала переважне право особі, яка може набувати зазначене право (у тому числі після продажу такої земельної ділянки), особа, якій передано переважне

6

право, має право пред'явити до суду позов про переведення на неї прав та обов'язків покупця у порядку, визначеному цією частиною";

у частині п'ятій:

в абзаці четвертому слова "суб'єкт переважного права зобов'язаний" замінити словами "такий суб'єкт переважного права одночасно з передачею переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення зобов'язаний";

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"Передача переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення може бути здійснена до або після державної реєстрації наміру власника земельної ділянки щодо її продажу. Строки передачі переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення у разі її продажу на земельних торгах визначаються частиною дев'ятою цієї статті";

у частині восьмій:

в абзаці першому слова "лише один раз" замінити словами "на певний строк або на період дії спеціального дозволу на видобування корисних копалин (щодо суб'єктів переважного права першої черги) чи строку дії договору оренди землі (щодо суб'єктів переважного права другої черги)";

доповнити абзацом третім такого змісту:

"Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, передане іншій особі суб'єктом першої черги, припиняється у разі анулювання спеціального дозволу на видобування корисних копалин. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, передане іншій особі суб'єктом другої черги, припиняється у разі припинення права оренди земельної ділянки";

9) у частині третій статті 131:

абзац перший після слів "довічного утримання" доповнити словом "(догляду)", а після слів "статутного (складеного) капіталу чи" – словами "шляхом їх передачі у довіру власність (у разі якщо відповідно до закону право власності особи, яка передала своє майно у довіру власність, припиняється), чи";

абзац третій після слів "довічного утримання" доповнити словом "(догляду)";

абзац шостий доповнити словом "(іпотеку)";

абзац сьомий доповнити словами "юридичної особи";

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

"не можуть бути передані у довіру власність".

7

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом дев'ятим.

2. У статті 5¹ Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5–6, ст. 46 із наступними змінами):

частину другу виключити;

у частині дев'ятнадцятій слова "на два" замінити словами "на чотири".

3. Статтю 28 Закону України "Про землеустрій" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами) після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Вимоги абзаців другого, четвертого, п'ятого частини п'ятої цієї статті не поширюються на розроблення комунальними підприємствами:

проектів землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад, проектів землеустрою щодо встановлення меж територій природно-заповідного фонду та інших природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимомутворюючих об'єктів;

технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель".

У зв'язку з цим частину шосту вважати частиною сьомою.

4. У Законі України "Про іпотеку" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 313 із наступними змінами):

1) у статті 36:

у частині четвертій:

абзац перший після слів "нерухомого майна" доповнити словами "а також право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення";

в абзаці третьому слово "уступити" замінити словом "продати";

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"Завершенням позасудового врегулювання, у разі якщо предметом іпотеки є право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення, є державна реєстрація відповідно права емфітевзису, суперфіцію, оренди землі, що виступає забезпеченням за основним зобов'язанням, за іпотекодержателем (якщо звернено стягнення на предмет іпотеки шляхом набуття його

8

іпотекодержателем) або за покупцем (якщо звернено стягнення на предмет іпотеки шляхом його продажу іпотекодержателем третій особі)";

2) частину десяту статті 38 викласти в такій редакції:

"Договір купівлі-продажу предмета іпотеки, укладений відповідно до цієї статті, є правовою підставою для державної реєстрації права власності покупця на нерухоме майно, що було предметом іпотеки, а якщо предметом іпотеки є право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), право користування земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення – для державної реєстрації відповідного права за покупцем";

3) частину четверту статті 41 викласти в такій редакції:

"Реалізація переданого в іпотеку права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), права оренди землі при зверненні стягнення на таке право за рішенням суду або за виконавчим написом нотаріуса, якщо інше не передбачено рішенням суду, здійснюється шляхом продажу на електронному аукціоні у межах процедури виконавчого провадження, передбаченої Законом України "Про виконавче провадження", з дотриманням вимог цього Закону".

5. У Законі України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102 із наступними змінами):

1) частини п'ятої і сьомої статті 7 виключити;

2) частину першу статті 9 викласти в такій редакції:

"Орендар має переважне право на придбання у власність земельної ділянки у разі її продажу, за умови що він сплатить ціну, за якою продається така земельна ділянка. Якщо відповідно до закону орендар не може набувати у власність земельну ділянку сільськогосподарського призначення, він може в порядку, визначеному Земельним кодексом України, передати своє переважне право купівлі такої земельної ділянки іншій особі, яка відповідно до закону може набувати у власність таку земельну ділянку. У разі продажу земельної ділянки на земельних торгах реалізація переважного права купівлі земельної ділянки на земельних торгах здійснюється на умовах та в порядку, визначених статтями 135–139 Земельного кодексу України";

3) статтю 19 доповнити новою частиною такого змісту:

"Вимоги цієї статті щодо мінімального строку оренди земельної ділянки не поширюються на випадки, якщо орендодавцем земельної ділянки комунальної власності є військово-цивільна адміністрація, військова адміністрація і законами України "Про правовий режим воєнного стану", "Про військово-цивільні адміністрації" встановлено максимальний строк, на який визначений орган може передавати таку земельну ділянку в оренду, що є меншим за вказаний мінімальний строк оренди земельної ділянки. Дія цього положення не поширюється на передачу в оренду земельної ділянки в порядку

9

здійснення начальником військової адміністрації населеного пункту повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України "Про правовий режим воєнного стану";

4) статтю 32 після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Розірвання за погодженням сторін договору оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення, право оренди якої перебуває у заставі (іпотеці), допускається лише за письмовою згодою заставодержателя (іпотекодержателя), підпис на якій засвідчується нотаріально".

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою.

6. Розділ VI "Прикінцеві положення" Закону України "Про оцінку земель" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 15, ст. 229; із змінами, внесеними Законом України від 12 травня 2022 року № 2247-IX) доповнити пунктом 1² такого змісту:

"1². З метою забезпечення реалізації пункту 3.5.5 Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки, затвердженої Законом України "Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки", щодо запровадження пілотного проекту із визначення розміру земельного податку на основі показників масової оцінки земель з урахуванням міжнародних стандартів оцінки майна для цілей оподаткування (далі – пілотний проект):

Кабінету Міністрів України у тримісячний строк із дня набрання чинності цим пунктом визначити порядок реалізації центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, пілотного проєкту, що має передбачати заходи щодо напрацювання правових, технічних та технологічних інструментів проведення масової оцінки земель на основі відомостей про ціну (вартість) земельних ділянок та іншого нерухомого майна, що на них розташоване, ціну (вартість) речових прав чи розмір плати за користування чужими земельними ділянками та іншим нерухомим майном, що на них розташоване, а також забезпечення відповідної взаємодії інформаційних систем Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Державного земельного кадастру, а також щодо механізмів запровадження масової оцінки земель, надання відомостей про показники такої оцінки та визначення розміру земельного податку на основі показників масової оцінки земель; забезпечити обов'язковість зазначення відомостей про ціну (вартість) земельних ділянок та іншого нерухомого майна, що на них розташоване, ціну (вартість) речових прав чи розмір плати за користування чужими земельними ділянками та іншим нерухомим майном, що на них розташоване, при наданні інформації про зареєстровані речові права за відповідними цивільно-правовими угодами при здійсненні інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром та Державним реєстром речових прав на нерухоме майно;

10

центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, під час реалізації пілотного проєкту забезпечити побудову математично-статистичної моделі масової оцінки земель з урахуванням міжнародних стандартів оцінки майна для цілей оподаткування з використанням відомостей про ціну (вартість) земельних ділянок та іншого нерухомого майна, що на них розташоване, ціну (вартість) речових прав чи розмір плати за користування чужими земельними ділянками та іншим нерухомим майном, що на них розташоване.

Для цілей цього пункту масовою оцінкою земель вважається вид оцінки земель (земельних ділянок), який проводиться на всій території України (з періодичним оновленням), базується на відомостях про ціну (вартість) земельних ділянок та іншого нерухомого майна, що на них розташоване, ціну (вартість) речових прав чи розмір плати за користування чужими земельними ділянками та іншим нерухомим майном, що на них розташоване, та призначений, у тому числі, для використання як база оподаткування плати за землю".

7. Пункт 5 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами), виключити.

8. У Законі України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9 із наступними змінами):

1) частину п'яту статті 3 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"Державна реєстрація наміру власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення щодо її продажу здійснюється нотаріусом, який здійснюватиме нотаріальне посвідчення договору купівлі-продажу такої земельної ділянки в межах його нотаріального округу за місцезнаходженням земельної ділянки або за зареєстрованим місцем проживання (місцезнаходженням) власника земельної ділянки, або нотаріусом, який його заміщує";

2) пункт 13 частини першої статті 24 після слів "емфітевізису, суперфіцію" доповнити словами "оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення";

3) частину першу статті 26 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Відомості про переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, передане іншій особі, що припиняється після завершення строку, на який було передано таке переважне право, містяться в Державному реєстрі прав з дня державної реєстрації такого

11

обтяження до дня закінчення строку, на який передано таке переважне право, що обраховується відповідно до Цивільного кодексу України. Після закінчення зазначеного строку державна реєстрація переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, переданого іншій особі, припиняється за допомогою програмних засобів ведення Державного реєстру прав".

У зв'язку з цим абзаці третій – шостий вважати відповідно абзацями четвертим – сьомим;

4) статтю 31⁴ доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

"3. Державна реєстрація припинення наміру власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення щодо її продажу здійснюється без подання відповідної заяви заявником одночасно з:

державною реєстрацією права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення;

державною реєстрацією нового наміру власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення щодо її продажу.

4. У разі державної реєстрації права власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення за суб'єктом переважного права чи державної реєстрації припинення права оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення одночасно проводиться державна реєстрація припинення переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, зареєстрованого в Державному реєстрі прав, без подання заяви заявником";

5) у статті 31⁵:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 31⁵. Особливості державної реєстрації прав, пов'язаних з передачею в оренду земельної ділянки особою, яка її використовує на праві емфітевізису";

доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

"2. У разі якщо договором користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб встановлено заборону щодо передачі особою, яка використовує відповідну земельну ділянку на праві емфітевізису, відповідної земельної ділянки в оренду, державна реєстрація заборони передачі емфітевістом земельної ділянки сільськогосподарського призначення в оренду проводиться одночасно з державною реєстрацією права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб без подання відповідної заяви заявником.

3. Державна реєстрація припинення заборони передачі земельної ділянки сільськогосподарського призначення в оренду особою, яка її використовує на праві емфітевізису, проводиться одночасно з державною

реєстрацією припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб без подання відповідної заяви про державну реєстрацію припинення обтяження".

9. У Законі України "Про оренду державного та комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25 із наступними змінами):

1) в абзаці вісімнадцятому пункту 2 частини другої статті 3 слова "споруди (крім гідротехнічних" замінити словами та цифрами "споруди (крім гідротехнічних споруд, що передаються в оренду у порядку, визначеному частиною першою статті 15 цього Закону, орендарю земельної ділянки в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом, гідротехнічних споруд, які можуть бути передані в оренду відповідно до законів України "Про морські порти", "Про внутрішній водний транспорт", гідротехнічних";

2) частину першу статті 15 доповнити новим абзацом такого змісту:

"орендарі земельної ділянки в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом – щодо оренди гідротехнічних споруд, які можуть бути передані в оренду".

10. В абзаці шостому підпункту 3 пункту 1 розділу I Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку виноградарства та садівництва" від 17 грудня 2021 року № 1989-IX, із змінами, внесеними Законом України від 19 жовтня 2022 року № 2698-IX:

у першому реченні слова "якщо такі особи станом на день набрання чинності цим пунктом не менше трьох років" замінити словами "якщо такі особи не менше трьох років до дня укладення договору купівлі-продажу";

третє речення після слів "до цього абзацу" доповнити словами "а також зміна їх угідь (шляхом віднесення багаторічних насаджень до інших угідь)", а після слів "яка здійснила її викуп" – словами "(крім зміни цільового призначення, пов'язаної з відчуженням земельної ділянки для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності)";

доповнити п'ятим реченням такого змісту: "Цей абзац втрачає чинність з 1 січня 2035 року".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

13

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
2 травня 2023 року
№ 3065-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

СУСПІЛЬСТВО

ГОЛОС УКРАЇНИ № 113 (8130)
СЕРЕДА, 7 ЧЕРВНЯ 2023

На Житомирщині майже тонну ліків та медичного обладнання отримав бердичівський госпіталь ветеранів війни від Державного агентства стратегічних резервів Польщі (RARS). Пожертву шпиталю передала Віце-маршалок Сейму Республіки Польща Малгожата Госевська, яка особисто привезла конвой із гуманітарною допомогою в Україну, повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко

Фото зі сторінки Малгожати Госевської у Фейсбучі.

Регіон: Рівненщина

Держатомрегулювання вивчає на РАЕС досвід контролю металу обладнання

На Рівненській АЕС відбулася робоча зустріч фахівців служби контролю металу станції та Державної інспекції ядерного регулювання України.

Представники Держатомрегулювання ознайомилися з досвідом рівненських атомників щодо функціонування системи атестації персоналу, обладнанням та зразками, що застосовуються для неруйнівного контролю, зокрема, і з автоматизованими дистанційними системами експлуатаційного неруйнівного контролю обладнання і трубопроводів на електростанції. Такі системи є невід'ємними на етапах експлуатації та ремонтів енергоблоків. Фахівці Рівненської АЕС також розповіли про роботу єдиного в країні технічного центру автоматизованих дистанцій-

них засобів контролю металу на базі підприємства. Споруда призначена для зберігання, технічного обслуговування та налаштування обладнання автоматизованих дистанційних систем контролю.

Нещодавно українські фахівці переймали шведський досвід функціонування чинної моделі процесу атестації та роботи Атестаційного органу Швеції та вивчали пропозиції «Енергоатому» щодо можливості створення Атестаційного органу у структурі компанії відповідно до кращого міжнародного досвіду. Цей процес вимагає перегляду чинної нормативної документації. Тож наразі Держатомрегулювання вивчає кращі практики рівненських та хмельницьких атомників для ухвалення рішення щодо необхідності внесення змін до відповідної нормативної документації з метою вдосконалення процедури атестації.

За словами начальника служби контролю металу РАЕС Олександра Соловйова, досвід спеціалістів Рівненської АЕС став дуже цінним та корисним, адже професійний підхід, досвід фахівців з контролю металу та застосування сучасних систем і обладнання дає можливість виконувати контроль металу максимально якісно й ефективно вирішувати надскладні завдання.

Юлія КУЛАСЬВА,
кореспондент
прес-центру
Рівненської АЕС.

Фото надано автором.

Бахмутське училище приживається у Гощі

Директора Бахмутського центру професійно-технічної освіти Ігоря Гаєвого зустрів на базі поліклініки ЦПМСД Гощанської селищної ради. Саме тут перебачається оселити частину релокованого з Бахмута училища. Він сам контролює хід робіт, бо у вересні уже треба починати навчальний процес. Директор, крім поточних ремонтів, встигає ще й активно спілкуватися зі школярами Гощанщини, щоб ті прийшли до них навчатися.

— Уже об'їхав вісім шкіл, спілкувався з учнями і викладачами. Чимало з випускників розуміють переваги навчання у нас. Адже професійну освіту, яка нині й завтра буде дуже цінуватися, можна отримати неподалік від дому, — розповідає директор.

Ігор Олегович повідомив, що надійшло обладнання від дружніх країн Євросоюзу. Частина речей стосується побуту: холодильники, телевізори, пральні машинки. Їх віддадуть у гуртожиток, який розташується прямо тут, на другому поверсі. Ще один гуртожиток функціонує у Тучині на базі колишньої лікарні. Там оселять дітей з особливими потребами.

ДНЗ «Бахмутський центр професійно-технічної освіти» має державні ліцензії на професії маляр, муляра, швачки, кухаря. Здебільшого училище готуватиме фахівців будівельних професій. Уже є майже 150 заяв на вступ до училища. Загальна кількість тих, хто тут навчатиметься, ще остаточно не визначена, бо її дає департамент освіти і науки Донецької військової адміністрації.

— Це поки що ми зареєстровані на Донеччині. Але впевнений, згодом уже перереєструємось тут і всі податки сплачуватимуться на Рівненщині, — каже Ігор Гаєвий.

Гощанський селищний голова Микола Панчук, котрий доклав чимало зусиль, аби саме в Гощі зупинилося і функціонувало училище, стверджує:

— Уже не одне десятиліття у нас говорили про те, що добре б мати якісь свій професійно-технічний заклад. Адже це якісний відбір фахівців для місцевих підприємств, нові робочі місця, розвиток інфраструктури, збільшення кількості населення. І мені дуже приємно, що

керівнику Бахмутського училища Ігорю Гаєвому сподобалась Гоща, і ми розвиватимемо профтєховіту на наших теренах. А ще здійснюємо благородну місію у час війни — дали притулок нашим співвітчизникам зі сходу, з Бахмутської фортеці, яка нині відіграє величезну роль у боротьбі з агресором.

— Я знаю, що дехто вважає нас конкурентами і деякі місцеві депутати вважають, що тут не потрібне Бахмутське училище. Як ми конкуренти? Нині треба думати про державу, мати державницьку позицію. Якщо ми оселились тут, то вже стали своїми. Ми дамо місцевій громаді фахівців, робочі місця. Впевнений, що більшість громади сприймає нас як своїх братів зі сходу. Це показав День відкритих дверей, який відбувся 24 травня. Ми поєднали його з благодійною акцією, де зібрали понад тридцять сім тисяч гривень на придбання автомобіля пікап для військових ЗСУ, — каже Ігор Гаєвий.

Андрій БАБІНЕЦЬ.

Рівне.

На знімку (справа наліво): гощанський селищний голова Микола Панчук та директор Бахмутського центру професійно-технічної освіти Ігор Гаєвий.

Фото автора.

Проект «Швейцарські трамваї для Вінниці» розпочався майже два десятиліття тому. Днями з Цюріха надійшло 16 вагонів «Трам 2000» із очікуваних 35, нині їх випробовують у тестовому режимі. Техніка не нова, але може використовуватися ще 15 років, *інформує наш власкор Віктор Скрипник*

Миколаїв:

Сплели гігантську сітку

У Врадіївській громаді презентували маскувальну сітку вагою 100 кілограмів. Волонтери, які її виготовляли, отримали подяку від Командування Повітряних сил України. До її плетіння долучилися й учні шкіл краю. Про це йдеться в сюжеті Суспільне.Миколаїв.

Голова волонтерського штабу в області Євгеній Нотевський розповів, що виріб суцільний і однотонний, а розміри гігантські: площа — тисяча квадратних метрів, завширшки — п'ять метрів, завдовжки — 200 метрів. «Маскувальну сітку, сплетену волонтерами для українських воїнів, пронесли центральною вулицею

селища. Виріб розріжуть на частини й відправлять у різні підрозділи миколаївських бригад», — сказав Євген.

Зі слів голови Врадіївського волонтерського підрозділу громадської організації «Молодь — майбутнє нації» Лідії Левицької, до акції з виготовлення маскувальної сітки долучилися майже

300 осіб, найменшому волонтеру — три роки, найстаршому — 94. Робота тривала сім днів, хоча планувалося 10, але в перші дні наш старостинський підрозділ працював у три зміни — до глибокої ночі.

За словами старости Доброжанівського старостинського округу згаданої громади Людмили Аланджій, у плетінні велетенської сітки взяли участь жителі трьох населених пунктів.

Олена ІВАШКО.
Фото
Євгенія
НОТЕВСЬКОГО.

Вінниця:

Створять «сухий порт»

Логістичний центр з інфраструктурою, що дає змогу користуватися перевагами морського порту, але на суші, вкрай потрібен для центральних областей держави.

Нині проблемою для аграріїв, так само як і для інших виробників, залишається доставка продукції на експорт. Доки через повномасштабне вторгнення рашистів робота українських морських портів блокується, дедалі більше вантажів перевозиться контейнерами. І за такою логістикою майбутнє, наголосив заступник міського голови Вінниці Андрій Очеретний на засіданні Вінницького бізнес-клубу.

Створити у регіоні «сухий порт» пропонує «Укрзалізниця». Ініціатива знайшла схвальний відгук серед підприємців. Наголошувалося, що потужний вантажний термінал з власними під'їзними коліями вкрай потрібен у цен-

ТИМ ЧАСОМ

Експорту обіцяють спрощення

Європейський Союз ухвалив рішення продовжити до 15 вересня запроваджену на початку травня заборону поставок кількох видів української сільгосппродукції, а саме пшениці, кукурудзи, ріпаку й соняшнику, для Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії та Словаччини. Але дія «виняткових та тимчасових запобіжних заходів» поступово пом'якшуватиметься. Поетапне скасування обмежень, йдеться у повідомленні прес-служби Єврокомісії, дасть змогу значно покращити роботу «шляхів солідарності» та сприятиме розв'язанню проблем, пов'язаних з вивезенням українського зерна та олійних цьогорічного врожаю.

Галина КВІТКА.

бізнесу. Якщо задумане вдасться втілити в життя, це стане істотною підтримкою бізнесу в сфері вантажних перевезень.

Як відомо, «сухий порт» працює на Рівненщині, ще два створюють на Волині, а в Тернополі діє Західний контейнерний термінал.

Віктор СКРИПНИК.

Суми:

«Роблять погоду» 130 років

Виповнилось 130 років конотопській метеорологічній станції. Увесь цей час з невеличкими перервами синоптики спостерігають за погодою: робота не припинялась навіть у роки Другої світової війни

і її не заблокували агресивні дії рашистів. Природні параметри заміряють через кожні три години в один і той само час. Метеостанція запрацювала у Конотопі у 1893 році — її заснував головний

лікар земської лікарні Данило Шеболдаєв. Наразі штат станції складається із дев'яти осіб, семеро з яких — техніки-метеорологи.

Володимир ЧЕРНОВ.
Фото з сайту konotor.in.ua.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

За дрони здобули суперкубок

Черкаси. Пілоти-інженери проекту «Черкасидронбуд» від громадської організації «Черкаський інститут міста» перемогли у змаганні виробників FPV-дронів і здобули Суперкубок FPV.

Місцеві творці дронів показали найкращі результати у швидкості розгортання апарата, його маневреності, якості ураження цілей та здатності літати в умовах роботи комплексів радіоелектронної боротьби.

Змагання на Суперкубок FPV провели Міністерство цифрової трансформації та Армія дронів за участю експертів ЗСУ.

Лідія ЛІСОВА.

Громада обирає «зелений курс»

Хмельницький. Під час позачергової сесії міськради депутати затвердили

план дій «Зелене місто». Як зазначають у міськраді, прийняттям цього документа громада проголосила «зелений курс» пріоритетним.

Цей план було розроблено британською компанією «Аткінс» завдяки фінансовій підтримці уряду Швеції та Європейського банку реконструкції та розвитку. Документ є стратегічним

планом Хмельницької громади, який визначає основні напрями роботи у сферах екологічного врядування, громадського транспорту, використання води та водних ресурсів, поводження з відходами, енергетики та озеленення.

Ірина КОЗАК.

Вареники поїхали на передову

Рівне. Крупецька громада Дубенського району активно волонтерить. Лише за один день із старостинського округу відправили чимало смаколиків і вареників для наших бійців на передову. Ліпили їх гуртом мешканці села Рідків у хаті старости Валентини Поврознік. Дехто доніс інших домашніх наїдків. Усе пані Валентина доставила до міста в ГО «Радивилів-Слава», яка формувала вантаж на схід.

— Дуже вдячна моїм землякам за активне волонтерство, — каже Валентина Поврознік.

Олександра ЮРКОВА.

Дніпро:

Щоб канікули минули цікаво та корисно

Для оздоровлення дітей у місті влаштовують спеціальні літні майданчики із творчими майстер-класами, розвагами та тренуваннями. Так, у закладах позашкільної освіти, що працюють на базі міськради, їх відкрили на двадцяти локаціях. Здебільшого вони організовані на базі дитячо-юнацького центру «Штурм», півтисячі вихованців якого також приєднались до проекту.

«Уже в 26 раз «Штурм» ініціює такі канікули. У цьому році ми відкрили п'ять місць. Так зробимо літо для наших дітей яскравим, бо, незважаючи на всі труднощі, дитинство у них має бути», —

розповіла директор центру Ірина Герліванова.

Серед відвідувачів майданчика — Анастасія, яка минулого року через повномасштабне вторгнення тікала зі своїми батьками з рідного Слов'янська.

Володимир
РИБАЛЬЧЕНКО.
Фото
Дніпровської
міської ради.

Знищення дамби стане ще одним пунктом у списку звинувачень для московських злочинців

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«росія зруйнувала Каховську дамбу, спричинивши, мабуть, найбільшу техногенну катастрофу в Європі за десятиліття та поставивши під загрозу життя тисяч мирних жителів. Це жахливий військовий злочин. Єдиний спосіб зупинити росію, найбільшого терориста XXI століття, — це вигнати її з України», — заявив міністр закордонних справ Дмитро Кулеба.

На підлив Каховської ГЕС блискавично і однозначно відреагували у світі. «Шокований безпрецедентною атакою на дамбу Нової Каховки. Руйнування цивільної інфраструктури однозначно кваліфікується як військовий злочин — і ми притягнемо росію та її маріонеток до відповідальності», — написав президент Європейської ради Шарль Мішель у Твіттері, пообіцявши порушити це питання на наступному саміті ЄС. А очільник представництва Європейського Союзу в нашій країні Матті Маасікас повідомив,

що «Офіс ЄС в Україні вже почав співпрацювати з українськими та міжнародними партнерами, щоб спланувати допомогу».

Генсек Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич засудила підлив росією ГЕС, назвавши його злочинним і безрозсудним, а федеральний канцлер Олаф Шольц зауважив, що підлив дамби «відповідає тому, як путін веде цю війну».

«Обурливим актом, який вкотре демонструє жорстокість війни росії в Україні», — назвав знищення дамби Генсек НАТО Енс Столтенберг. «Руйнування Каховської дамби сьогодні стає під загрозу життя тисяч цивільних осіб і завдає серйозної шкоди економіці», — зазначив він у Твіттері.

Президент Естонії Алар Каріс наголосив, що черговий терористичний акт, здійснений росією, який загрожує тисячам мирних жителів України, «стане ще одним пунктом у списку звинувачень для московських злочинців при владі».

Закликав притягнути до відповідальності російських злочинців і президент Литви Гітанас Науседа. «Сьогодні ми є свідками безпрецедентної атаки росії на українську цивільну інфраструктуру. Руйнування великої дамби є військовим злочином, який безпосередньо загрожує тисячам людей. Росія повинна відповідати за це. А Україна повинна виграти цю війну, щоб залишитися в безпеці!» — наголосив він.

«російський тероризм щойно досяг нового масштабу. Підризування дамб викликає масові руйнування та загибель людей. Спеціальний трибунал притягне росію до відповідальності. Україна повинна виграти цю війну, заради всіх нас!» — йдеться у дописі президента Латвії Егілса Левітса.

Засудили цей акт тероризму президенти Грузії Саломе Зурабішвілі та Молдови Мая Сан-

ду, також наголосивши, що атаки на цивільну інфраструктуру є військовими злочинами.

А очільник МЗС Чехії Ян Ліпавський порівняв наслідки руйнування дамби Каховської ГЕС із застосуванням зброї масового знищення. «росія продовжує розширювати межі своєї агресії. Атака на дамбу в Новій Каховці над житловими кварталами прирівнюється до застосування зброї масового знищення проти цивільного населення. Ця жорстокість буде засуджена і покарана!» — написав Ліпавський у Твіттері.

Тим часом Міжнародне агентство з атомної енергії заявило, що його експерти «уважно стежать за ситуацією».

«МАГАТЕ в курсі повідомлень про руйнування на українській Каховській греблі; експерти МАГАТЕ на Запорізькій АЕС уважно стежать за ситуацією; безпосередньої загрози ядерній безпеці на станції немає», — йдеться у повідомленні.

На черзі — коаліція «Петріотів»

Днями Україну відвідав державний секретар у закордонних справах, справах Співдружності націй і розвитку Великої Британії Джеймс Клеверлі. У Києві він провів зустріч з Президентом Володимиром Зеленським (на знімку) та своїм візаві Дмитром Кулебою.

Під час зустрічі глава держави окремо наголосив на важливості ухвалення Великою Британією рішень про передачу України ракет «Сторм Шедоу» та підготовку українських пілотів. «Важливо, що ми розпоча-

ли дискусію щодо коаліції «Петріотів». І Велика Британія є частиною цих дискусій», — зазначив він.

Під час переговорів відбувся детальний обмін думками щодо очікувань України від Вільнюського саміту НАТО. Глава держави наголосив на тому, що для нашої країни важливо отримати чіткий сигнал про перспективи членства в Альянсі.

Фото з сайту Президента України.

Без нашого цукру румунам буде важко

Румунське видання *Observer News* б'є на сполох: улітку, а тим більше восени громадяни можуть відчути дефіцит цукру, який може також значно подорожчати.

Передбачливі румуни, які стежать за подіями у сусідніх країнах, уже почали робити запаси солодкої продукції, яку Румунія отримувала від України. За даними міністерства економіки, з жовтня минулого року до квітня нинішнього Румунія ввезла понад 85 тисяч тонн українського цукру. Це в 26 разів більше, ніж за такий само період з жовтня 2021 року по квітень 2022-го. Річ у тім, що уряд України ввів тимчасове обмеження на експорт цукру з країни. Воно почало діяти з 5 червня і триватиме аж до 15 вересня.

На другий день після цього обмеження цукор ще можна купити у магазині за старою ціною. Але одна із співвласниць румунського цукрового заводу у місті Лудуш Міхаєла Неагу повідомила виданню, що цього товару, який підприємство отримувало з України і пакетувало його для торговельної мережі, залишилось дуже мало. Власний цукор це підприємство зможе розпочати виробляти тільки у вересні цього року, бо не мало запасів буряку. Це пов'язано з тим, що завод був на межі фінансового краху і тривалий час не мав змоги закуповувати сировину у фермерів. Від банкрутства його вдалося врятувати лише на початку цього року.

У Румунії є ще один цукровий завод, але виробничих потужностей лише двох великих підприємств явно не вистачає для задоволення попиту на цукор.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Позиція щодо поставок винищувачів F-16 може змінитися

Хоч Німеччина на самому початку переговорів про поставку ЗСУ сучасних винищувачів F-16 західного виробництва відмовилася Києву, але ця позиція, цілком імовірно, може змінитися.

Про це заявив міністр оборонного відомства ФРН Борис Пісторіус під час бесіди з журналістами німецьких видань. Він наголосив, що позиція Німеччини щодо питань передачі Україні бойової авіації може змінитися. За його словами, у Берліні нині зважують усі «за» і «проти», й остаточне рішення буде прийняте за два тижні. І воно, ймовірно, буде позитивним для Києва.

«Ми нині перебуваємо на фазі переосмислення і перевіряємо, що ми прагнемо і можемо вчинити. І вважаю, ми визначимося впродовж найближчих двох тижнів», — зазначив Пісторіус радіо Deutsche Welle. Хоч ще днями глава воєнного відомства заявляв, що Німеччина не в змозі відіграти великої ролі в «коаліції винищувачів», оскільки не має в наявності необхідних Києву літаків F-16.

Як повідомляє Deutsche Welle, Пісторіус відкинув можливість поставок Києву далекобійних крилатих ракет Taugus найближчим часом. Водночас на запитання про занепокоєння Берліна через застосування німецького озброєння на території росії міністр зазначив, що в цьому питанні «цілком довіряє українським партнерам». Він також наголосив, що міжнародне право дозволяє робити це з метою самооборони. До того ж, за його словами, ані ФРН, ані США не хотіли б застосовувати зброю «для перетину російського кордону».

Міністр оборони ФРН також зазначив, що під час поїздки країнами Індонезії та Тихоокеанського регіону, котра відбулася днями, і переговорів з представниками тамтешньої влади він наполягає на недоцільності негайного перемир'я у війні рф проти України, оскільки це означитиме успіх росії. Він наголосив, що саме росія могла б поклати край цій війні, вивівши всі війська, тому припинення поставок зброї Києву не є розв'язанням конфлікту. «Україна — суверенна держава, і вона має вирішити, коли прийде час для переговорів чи будь-чого ще. Це не залежить від нас», — додав Пісторіус.

Вл. інф.

Німеччина трансформує військові парадигми

Уряд Німеччини закупить 66 колісних бронетранспортерів (БТР) і 110 танків Leopard для ЗСУ. Також вирішено надати Києву 64 багатопільові автомобілі. Таке повідомлення оприлюднено на сайті кабінету.

Точні терміни поставок і вартість партії не називаються з огляду на безпеку, йдеться у повідомленні. «Фінансування ініціативи з нарощування потенціалу безпеки країни становитиме 5,4 млрд євро на 2023 рік та додаткові дозволи на ухвалення зобов'язань у наступні роки обсягом 10,5 млрд євро. Ці кошти мають бути спрямовані передусім на військову допомогу України», — зазначається у рішенні про фінансування поставок.

Водночас вони будуть використані для поповнення запасів федеральних збройних сил для поставок в Україну, а також внесків ФРН у Європейський фонд миру. А вже з них можуть компенсуватися витрати, пов'язані з наданням військової допомоги Україні.

Тим часом глава оборонного відомства ФРН Борис Пісторіус назвав поставку Німеччиною озброєння Україні «справжньою зміною парадигми», яка вимагає від влади повної перебудови своєї оборонної політики, зокрема, в галузі контролю за експортом зброї. У публікації

в телеграм-каналі міністр заявив: «Якби будь-хто сказав би мені два роки тому, що Німеччина постачатиме важкі озброєння, боеприпаси та інше в охопленій війною регіон, то я б не повірив. Я б сказав, що це неможливо», — наголосив Пісторіус під час міжнародного форуму «Діалог Шангри-Ла».

Водночас медійний портал deutschland.de повідомив, що з початку російського воєнного вторгнення в Україну Німеччина прийняла на лікування 750 поранених із зони бойових дій. Міністр внутрішніх справ ФРН Ненсі Фезер заявила: «Ми продовжуємо бути на боці України, котра змушена захищатися від російського агресора в цій жорстокій війні».

За словами Фезер, федеральне відомство із захисту населення та допомоги під час катастроф координує медичну евакуацію поранених і хворих українців. За цим стоять складні процеси узгоджень між країнами та гуманітарними організаціями, зазначила міністр, тільки завдяки яким можливе швидке транспортування і надання невідкладної медичної допомоги.

Досі Євросоюз та інші країни, котрі підтримують Україну, прийняли в себе 2 тисячі 250 пацієнтів.

Наталія ПИСАНЬКА.

Берлін.

Війна за «поребриком»

5 червня з радіоточок та екранів телевізорів у прикордонних областях рф голос диктатора владіміра путіна закликав «дотримуватися порядку та спокою і евакуюватися в глибоку росію».

У Белгородській, Брянській та Курській областях оголошувалася воєнний стан, а в країні — загальна мобілізація. «Сьогодні о четвертій ранку українські війська, озброєні блоком НАТО за згодою та підтримки Вашингтона, зайшли на території Курської, Белгородської та Брянської областей. Наші прикордонники та збройні сили дали гідну відсіч переважаючим силам агресора... Ворог буде розбитий. Перемога буде за нами», — лунав в ефірі тригодинний голос владіміра путіна.

За інформацією телеграм-каналів, це фейкове радіозвернення почули у Ростовській, Воронежській, Белгородській та інших областях. Поки оголошувалася місцева влада, поки росіяни зрозуміли, що їх атакує інформаційні війська противника, минуло кілька годин. Інформаційна хвиля з «виступом путіна» рознеслася по росії, як брехня по селу.

Офіційне державне агентство ТАРС заявило, що звернення путіна — це витівки противника. Коментар з цього приводу дав офіційний рупор кремля дмитрій пєсков, який повідомив про злам радіостанції «Мир» та інших мереж. «Вклинення в ефір телеканалу та радіо «Мир» було здійснено незаконно і не має стосунку до офіційної сітки мовлення, трансляцію вже відновлено», — роз'яснювало ситуацію ТАРС.

А далі влада почала заспокоювати росіян, бо їх такі налякали фейками з голосом путіна. Ще одна хвиля тривожної інформації накрила росіян з Белгородської області, де «Російський добровільний корпус» проводив повномасштабну військову операцію. Губернатор області в'ячеслав гладков у прямому ефірі заявив, що влада не контролює населений пункт Нова Таволжанка в Шебєкінському районі. З п'яти тисяч населення там залишилося лише 100 осіб, які не захотіли евакуюватися. Ідуть бойові дії.

Війна дійшла до міста обласного підпорядкування — 40-тисячного Шебєкіно, мешканці якого покидають цей населений пункт.

Цю інформацію підтвердило міністерство оборони рф, заявивши, що дві диверсійні групи, які з України зайшли в глибоку країну, «були знищені ударами авіації та артилерії». Під вечір телеграм-канали принесли ще одну тривожну новину, яка засвідчила, що повномасштабні бої все ще тривають на території росії, і не тільки на екранах телевізорів, а реально. «Воєнкори» розповідали про загибель у бою командира оперативного угруповання «Белгород» полковника андрея стєсєва. Нещодавно він командував 104-м десантно-штурмовим полком рф.

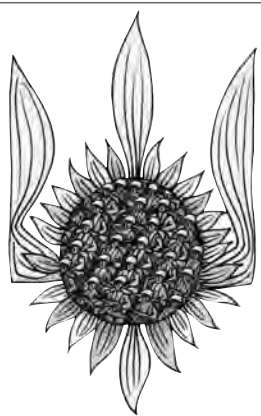
Повномасштабна війна прийшла за «поребриком». Безпілотники долетіли аж до москви, а прикордонні області залишилися відкритими і незахищеними. У головної гарячій точці рф Шебєкіно вибухи лунають кілька тижнів.

У вечірніх новинах росіян накрила чергова інформаційна хвиля про початок українського контрнаступу, який ще не розпочинався. І навіть у бравах маршах міністерства оборони відчувалися тривожні нотки: українці атакують і займають нові позиції навколо Бахмута, обведеного жирним червоним колом як нятяк, що до оточення російського угруповання залишилися лічені дні. А інформація про танки «Леопарди» та французькі колісні АМХ-10 на полі бою у виконанні офіційного брехуна військового відомства рф генерал-лейтенанта конашенкова мала доповнити картину для кремлівських пропагандистів, що путінський режим воює ледь не зі всім НАТО і «все йде за планом».

Богдан КУШНІР.

Танкіст Олег ГРУДЗЕВИЧ: За ті 10 днів, коли ми пішки виходили з окупованого Маріуполя, нас встигли тричі поховати

ГЕРОЇ УКРАЇНИ

Підполковник, командир 2-го батальйону 17-ї окремої танкової бригади імені Костянтина Пестушка у квітні минулого року вивів з окупованої території 16 військових, серед яких були поранені, в тому числі і жінка. Усі залишилися живі й дійшли до своїх.

З 24 лютого 2022 року ми весь час чуємо неймовірні історії про захисників країни, про бої, про знищення ворогів, унікальні випадки порятунку власного життя. Історія Олега Грудзевича — це приклад мужності та стійкості у виконанні наказу. Провести 16 людей з окупованого Маріуполя між позиціями і блокпостами росіян десятки кілометрів, спланувати все так, щоб усі десантувалися з заряджений телефон, щоб за телефонувати своїм, які й не сподівалися побачити побратимів живими і майже не ушкодженими, хоч і худими та виснаженими. Сам Олег каже, що весь цей час його і групу людей, мабуть, янголи своїми крилами закривали і вели вперед. Весь його досвід бойових дій, починаючи з 2014 року, доводить: він на своєму місці. І завжди знає, що робити.

«росія ніколи не допустить, щоб з її стола впав такий кусень пирога, як Україна»

— Я випускник Академії сухопутних військ у Львові 2011 року, — розповідає підполковник Олег Грудзевич. — За розподілом був направлений у 17-ту танкову бригаду на посаду командира танкового взводу. З 2019-го і до повномасштабного вторгнення — командир танкового батальйону.

— Хотів стати саме танкістом?

— Я ж учився у військовому лицейі — Прикарпатський військово-спортивний лицей в Богородчані біля Івано-Франківська. Напевно, десь там прищепили... В сім'ї у мене військової справи дуже хвалили танки. От я і думав: або піхота, або танки. Обрав танки і, в принципі, не шкодую.

— Коли закінчував виш, ішов у військо, у тебе було спокійно. У тебе було передчуття війни, готувався до цього?

— У нас у лицейі був викладач історії, який дуже часто казав: «росія ніколи не допустить, щоб з її стола впав такий кусень пирога, як Україна». Я згадую його слова, переказую своїм друзям, знайомим. Засновник лицейу Орест Дичковський був учасником повстанської армії. Напевно, ще з того часу українці готувалися, знали: війна буде в будь-якому разі. Не вірилося в це, але десь воно

відклалося, що буде війна з росією, причому велика. Хоча події Майдану я не дуже розумів. А коли з'явилися перші «зелені чоловічки», стало зрозуміло, що до чогось іде. І це не закінчиться миром.

— Наскільки ваша бригада була готова до бойових дій у 2014 році? Танки були на ходу?

— Дуже погано була готова, тому що всі танки були на зберіганні. Своїми силами намагались підтримувати техніку в нормальному стані, щоб можна було воювати. Але особового складу не вистачало... Дуже важко було підтримувати підрозділ в нормальному боездатному стані. Треба подякувати офіцерам на посадах командирів рот і батальйонів, що намагались організувати підготовку, тому що буквально нічого не виділялось.

— Коли в тебе був перший бій?

— Ми заходили в Шахтарськ разом із десантниками. Я був командиром танка. Танків тільки два, один лишився в Дебальцевому на блокпосту. Спочатку побачив, що в «Уралі» — перед нами поїхала розвідка 25-ї бригади — колесо луснуло. Він зупинився. Його і нас відсікли від основних сил. По башті стріляють, наче по бочці. Ми навіть не зрозуміли, що трапилось. Вийшли на зв'язок із розвідником, каже: «Дивіться ліворуч, праворуч». У танку погано видно, звичайно. Праворуч зорієнтував, каже: «Стріляй». Я нічого не бачу, куди там стріляти? Даю команду навідинку лупити туди. Нам відповідають: «Красунчики!». Пацани в якийсь двір залетіли, закріпилися там. Ми за ними. Усе це дуже швидко було, хвилині 15. Потім підтягнулися основні сили. Ми зайшли на край Шахтарська, закріпилися на вулицях у приватному секторі. Десь тиждень там пробули... Уперше там нас побачили артобстріли: з восьмої ранку до восьмої вечора із проміжком хвилини три... Тоді ще в YouTube орки виставляли відео з Шахтарська, де стояв жовтенький КраЗ чи МАЗ, не пам'ятаю, — оце я своїм танком стояв за ним. Ми тримали залізничний переїзд і дорогу з боку Сніжного. У нас було два танки, один — в одній бік вулиці дивився, я — в іншій. Були такі моменти за цей тиждень, що ми і сухпаї їли на місці, і в туалет, вибачте, ходили в тому ж танку... То-

му що вилізли просто не було можливості. Десантник якийсь крикнув: «Танкісти, ви живі там?» — «Живі!» — «Іс-ти будете?» — «Так!» — і нам щось перекинули.

— Усе-таки танк захищає?

— Танк — найбільш крута штука, яку придумали для бою. Скільки разів він витягував мене, моїх побратимів! Не знаю, що має статися, щоб танк, не дай Бог... Зрозуміло, протитанкові засоби, інший танк можуть знешкодити, але це все одна сила.

«Коли люди рано-вранці зносили до танків, хто що міг: і одяг, бо було холодно, і цигарки, і їжу, — я шкірою відчув: є за кого воювати»

— Ти очікував, що росіяни підуть на Київ, майже до Кривого Рогу дійдуть...

— Напевно, місяців за два до наступу, коли з'явилися попередження, ми почали обговорювати між собою, що і як. Думали, що на якомусь напрямку росіяни можуть спробувати прорвати якусь лінію. Про такі масштаби ніхто не думав. Але коли заговорили в медіа, ми почали готуватися, «нежданчика» не було.

— Де у лютому 2022 року перебувала бригада, твій підрозділ? І як минула ніч з 23 на 24?

— Батальйон був у резерві командувача ООС і

капонір. Викликає мене черговий по базовому табору: «Олеже Петровичу, дивіться, що робиться!». У нього розгорнутий віражпланшет. Черговий ППО каже: «Я такого ще не бачив». А на екрані приблизно 30 літаків. «Ці з «днр-лнр» перетнули наш кордон», — пояснює. Такого ще не було. Зв'язок зник. Єдине — ватсап працював. Телефоную командиром: тут щось коїться. А він: «Почалося. Готуй батальйон до застосування». Дав команду на дозаправку.

У районі Старогнатівки стояв батальйон «Айдар». Подзвонив начальник штабу 53-ї: «Олег, треба одну роту відправити на посилення батальйону «Айдар», а дві роти залишити із заступником командира бригади». Я залишив четверту і шосту роти, з п'ятою поїхав до «айдарівців». А в той час десь по тилах уже гуляла ворожа бронегрупа. Ми проїхали, а буквально хвилину через п'ять за нами бахнули танк батальйону «Айдар» — не мій. Зв'язався з комбатом, він каже: «Тоді прикривайте спину. Попереду ми поки що справляємося, головне, щоб не обійшли збоку і ззаду». Через деякий час каже: «Відправ машину в населений пункт неподалік від траси Волноваха—Маріуполь, бо незрозуміло, що там за танк підірвали, якщо не твій». «Ні, — кажу, — мої всі на місці». Я туди відправив заступника командира батальйону, дав ще один танк. Десь за півгодини виходять на мене: «Спостерегаю десь сім БМП-3 кілометри за два». Кажу: «Спробуєш поцілити?» — «Далекувато». Поки вони збирались і розрахо-

Олег з коханою дівчиною Анастасією.

Телефоную комбата: «Що робити?». Він: «Ти ж у моему підпорядкуванні. А мені дали команду відходити. Будемо відходити назад під прикриттям темряви полями, бо село вже обстрілюється». В «айдарівців» попали техніку. Комбат запитав, чи є можливість забрати людей на танках. Кажу: «Є, але коли люди будуть на танках, я не зможу вести вогонь». На два танки, свій і ще один, посадив людей, ще три танки могли вести вогонь. «Айдар» і його техніку відійшли, ми відходили крайніми, було таке напружені, як кажу, лайт-варіант. Нам дали ціль на відстані десь чотири кілометри, ми стріляли із закритих позицій. Було вже темно, вспали туди по три снаряди з трьох танків — не знаємо, чи поцілили. Почали відходити, по нас стріляв артилерія. Добре, що танки, на яких були люди, пішли трохи попереду. Заступнику комбата я сказав, щоб до мене він вже не повертався. Він вийшов через Волноваську трасу, а ми — через село Андріївку до Анатолі. Іхали півночі, до чотирьох ранку. Трохи з а б л у к а л и. Вийшли, палива немає, «айдарівці» нас заправили, скільки могли — по 200 літрів. Вирішили повернутися в Андріївку. Там була одна рота «Айдару». Взяти два перебрестя, простояли години три — тиша. Потім почали працювати міномети,

укріплення. Закріпилися там із батальйоном. Взвод я залишив з «айдарівською» піхотою, мої там влупили дві БМП і танк. Вони були від нас кілометрів за два, ми стояли за селом, ближче до траси, а вони були ближче до Андріївки. Ми зробили засідку, влупили, призупинили трохи цих орків. Засідка відійшла. Тут розвідник доповідає командиром «Айдару»: «Бачу колону: 70 машин, 30 «Градів». Вони кілометрів за сім. І десь батальйон танків чи БМП-3, незрозуміло». Вони розділились, половина пішла в наш бік, а «Гради» і половина танків — на Андріївку. Це третій день, під вечір. Мабуть, 27 число. У мене все, як один день...

Наші танки стояли на основному напрямку. Комбат запитав: «Розбереться?» — «Розберемося!». А вони спочатку ломанулися вперед, ми їх відкинули. Вони відійшли назад, дочекались темряви, а потім обійшли якомусь збоку — і тупо напролом, як маршем, намагались пройти через цей опорник. Там ми теж нормально накоцали. «Айдарівці» взяли п'ятьох полонених на «Уралі». Основні сили ми стримали, а три «бехи» прорвалися на трасу Волноваха—Маріуполь. Наш танчик одну зняв — довелось пушку вивертати назад. Ще один наш танк був у резерві, поїхав за тими двома «бехами», зловили їх. Решта машин зупинилися, у тих, що прорвалися, ми поцілили. Залишок перегрупувався і почав заходити із двох боків.

Нам дали команду на відхід. Почали відходити, один танк застряг — зліз з асфальту, не могли його витягнути, довелось спалити. Виходжу на командира взводу, кажу: «Бери екіпаж, повертайся, пали танк». Він палить і каже: «Я вже бачу — до мене під'їжджає колона». Правду сказати, не бачив, бо було темно, але по звуках, по якихось відблисках зрозумів, що ідуть із двох боків десь за півтора кілометра. Я забрав людей, ми вискочили на трасу Волноваха—Маріуполь і поїхали з «айдарівцями» у населений пункт Полкове. Мій заступник комбата проскочив з «айдарівцями» і одним їхнім танком вирішив пробиратися до нашого базового табору. Там наші тили, вся логістика. У них ще й палива було мало. Я кажу йому: «Добирайся, повідомши, як доїхав». Наступного дня він розказав, що по дорозі вже каталися «бехи» з намальованими V чи Z. «Вони на мене подивилися, я — на них, і далі поїхали. За нами — «айдарівський» танк з людьми». Ну, проскочили...

Віолетта КІРТОКА

(Цензор. НЕТ).

За тиждень після виходу з Маріуполя.

стояв на Волноваському напрямку. Десь о 21-ї години мені подзвонив командир бригади по закритому зв'язку: «У вас тривога по навчанню. Дійте за таким-то сигналом». За ним я повинен був вивести батальйон у запасний район. Підняв батальйон, вийшли, організували охорону, оборону, відпочинок, — розгорнули всі ці елементи. І чекали команди про закінчення базовий табір. Танки — це кіпіш, все гуде... Зібрав, дав команду, що повертаємося назад. Тут командир танка каже мені: «Там щось так спалахнуло! Чи вибух був, чи що». Обернувся, кажу: «Та тебе щось глючить». — «Ні, щось було!». Ми поїхали. Приїжджаємо в базовий табір, у нас все було спокійно. Свій танк загнав у

зували, дістануть чи ні, під'їхала ціла рота російських танків. Круто...

Виходжу на комбата, кажу, що намічається щось серйозне. А у нього був вихід на начальника артилерії. Той запитав, скільки машин спостерегаємо: «Десь 20 броні». — «Ні, у мене є жирніша ціль — майже 70 машин». Коротше, стрільби не буде. Кажу: «Спробуй. Артилерія поки що працювати не буде, в них є жирніша ціль». Ляпнув заступник командира батальйону туди два постріли, не побачив, поцілив чи ні, але ті сховалися у видолонок. Село вони тримали під вогневим контролем. Не пам'ятаю, який це був день — перший чи другий, напевно, вже другий. Кажу йому: «Серьожо, тримай дорогу, щоб вони її не перекирили». А дорогу вони вже обстрілювали, почала прилітати арта.

Вони почали потужно бити по нас. Треба відходити. Я дочекався заступника комбата, зібрав машини і поїхали з Андріївки знову до Анатолі. Там ще у 2015-му будували рубежі оборони — доти, дзоти, були бетонні

«Нарис не читав, але написано добре»

ДО ДНЯ ЖУРНАЛІСТА

На спомин про журналіста видали книгу його прозових творів. За життя йому це не вдалося зробити. Видання приурочили до 100-річчя колеги. Називається книга «Останній танк» — її автор служив танкістом на фронтах Другої світової.

Юрій Бондаренко в середині 70-х років минулого століття очолював відділ сільськогосподарства обласної газети «Вінницька правда». Запам'ятався своєю неординарністю. Газета виходила щоденно, крім понеділка. В штаті нараховувалося майже сто творчих і технічних працівників.

Публікації Бондаренка виділялися легким стилем, простою мовою, яку він чув серед людей. Писав цікаво й швидко. Дивував колег тим, що під час відряджень майже нічого не записував. Діставав блокнот і ручку лише для того, аби занотувати прізвища, окремі цифри, які могли знадобитися під час підготовки статті.

Мав феноменальну пам'ять, блокнот діставав нечасто

Він мав феноменальну пам'ять. Спілкуючись з героями публікацій, ніби фотографував їх своїм поглядом. Після повернення в редакцію міг розповісти деталі зовнішності людини, пам'ятав манеру поведінки, почуті фрази...

Бондаренко не писав від руки — одразу друкував на машинці. Швидше за інших колег здавав підготовлені тексти на вичитку редакційному начальству. Нині цим нікого не здивуєш, а тоді...

У червні 2023-го Бондаренку виповнилося б сто років. Він прожив тільки 67. Юрія Петровича не стало в 1990-му.

Вдячні учні видали його книгу

Ініціював підготовку «Останнього танка» журналіст і письменник Віктор Мельник. Передмову написав Михайло Каменюк. Презентували видання в обласній науковій бібліотеці імені Валентина Отамановського.

Книгу неспроста назвали «Останній танк». Юрій Бондаренко воював на фронтах Другої світової. У червні

1941-го закінчив школу і пішов добровольцем на війну. Залишився живий. На відміну від батька, який загинув у бою через рік після нападу гітлерівців. Маму Юрій взагалі не пам'ятав — вона померла в рік його народження.

У книзі — художня проза Бондаренка. Ці твори він писав, точніше, друкував, після роботи. Починається видання повістю «Останній танк». Бондаренко закінчував війну танкістом, добре знав про що пише.

Вікно його кабінету виходило на нинішню Соборну. Робочий стіл стояв біля самого вікна. Бувало, воно світилося допізна. Бондаренко залишався наодинці зі своїми героями. Як же майстерно випишував їх!

Його рідна газета не друкувала художніх творів. У партійного видання були інші завдання. Частина з написаної прози пізніше надрукував у молодіжній газеті «Комсомольське плем'я» Михайло Каменюк. Сталося це тоді, коли він очолював «молодіжку».

Деякі з прозових творів Бондаренка з'явилися також у вінницькій районній газеті «Колгоспна зоря». На основі цих газетних публікацій і видано книгу. Тобто, це твори Юрія Бондаренка, а не спогади про нього.

Книгу читати цікаво. Це моя думка. Принаймні, деякі герої продовжували «ходити» за мною навіть через декілька днів після прочитання.

Універсальний солдат

На презентацію прийшли колишні колеги та учні Бондаренка. Серед них — Василь Паламарчук, нинішній голова обласної журналістської організації, Омелян Костко. Обидва свого часу працювали

Юрій Бондаренко

Останній танк

редакторами «Вінниччини» («Вінницька правда» змінила назву після здобуття нашою державою незалежності).

У залі був колишній журналіст, а нині професор доктор історичних наук місцевого педагогічного університету імені Коцюбинського Сергій Гальчак.

Пам'ятаю Бондаренка і я, автор цих рядків. У роки навчання в університеті проходив практику у відділі Юрія Петровича.

Однак найбільше товаришував з ним Михайло Каменюк. Про це він розповів присутнім.

Досліджував історію загибелі Леонтовича

— Бондаренко чи не перший у нас в області досліджував історію загибелі автора «Шедрика» Миколи Леонтовича, — зазначив пан Михайло. — Вже тоді він розповідав, що композитора вбив чекіст за завданням влади. Тодішній режим вважав талановитого композитора ідеологічним ворогом. Тому інформація про це була закрита. Не знаю, звідки черпав її Юрій Петрович, але саме від нього я уперше дізнався прізвище вбивці Леонтовича.

Михайло Каменюк розказав, як завдяки клопотанню Бондаренка його взяли на ро-

боту у «Вінницьку правду». Також згадував, як його наставник розповідав про Українську Галицьку Армію, показував місце поховання її воєнків у Вінниці.

Бондаренко народився в росії, але вражав знаннями історії України, тих її сторінок, про які за радянської влади заборонялося говорити, не кажучи, щоб писати.

Ще він був гострим на язик. Спогадами про його жарти може поділитися кожен, кому довелося працювати з універсальним солдатом. Так Каменюк назвав передмову до книги. Таким універсальним солдатом — серед танкістів і журналістів — він дотепер уявляє свого колишнього наставника.

Про дотепи Бондаренка також було цікаво слухати під час презентації книги.

Василь Паламарчук згадав, як одного разу його розпикали на редколегії за допущену помилку. Вона була незначною, але хмари неабияк згущилися над головою винуватця.

«Подумаєш, маленька помилка на великий підвал! Я одного разу в інформації на 30 рядків допустив аж три промахи», — сказав Бондаренко. Присутні на редакційній колегії усміхнулися і перейшли до обговорення іншого питання.

Омелян Костко запам'ятав ще один смішніший епізод. Обговорювали нарис журналістки Луїзи Білозерової. Мова йшла про відзначення написаного премією. Пані Білозерова майстерно писала про людей. Про це всі знали в редакції.

— Юрію Петровичу, а що ти скажеш про нарис? — звернувся до Бондаренка редактор газети Володимир Орлик.

— Я нарис не читав, але написано цікаво, — без роздумів відповів пан Юрій.

Як після цього можна було стримати посмішку?

На презентації були присутні також студенти, майбутні журналісти. Їм порадили шукати «маяків» в обраній професії. Один з них — Юрій Бондаренко.

Віктор СКРИПНИК.
Фото автора.

3 думкою про наступний опалювальний сезон

Цю істину знає кожен теплоенергетик. Тому Держенергоефективності включається у процес. Про це інформує голова відомства Ганна Замазеєва на своїй сторінці у Фейсбуці.

Ідеями й рішеннями щодо цього посадовця діляться зі своїми читачами і наголошує, що їх можливо швидко впровадити вже цього року і в такий спосіб забезпечити більшу енергонезалежність нашої країни!

За словами Ганни Замазеєвої, в країні є підприємства, які виробляють унікальні модульні котельні. Голова відомства мала нагоду на власні очі ознайомитись, як вони працюють.

«Відчула як естетичне, так і технічно-економічне задоволення від побаченого, — зізнається очільниця Держенергоефективності. — Все настільки продумано і відпрацьовано, що викликає захоплення!».

За її словами, особливості обладнання — це мобільність. Такі котельні можна вільно переміщати і підключати до будь-якої школи, лікарні, щоб забезпечити їх теплом і гарячою водою.

Ще одна перевага, наголошує Ганна Замазеєва, тепло виробляється не з газу, а з місцевого альтернативного палива — пелет із лушпиння соняшнику.

Звісно, що в час енергетичного кризису це надзвичайно актуально, особливо для лікарень та інших об'єктів критичної інфраструктури.

Насамкінець посадовця висловила переконання, що таких проектів з виробництва тепла з альтернативних видів палива має бути ще більше.

На думку очільниці Держенергоефективності, по-перше, це велика економія грошей. За ринкових цін на газ гігакалорія теплової енергії з газу вдвічі, а іноді втричі дорожча, ніж з альтернативних видів палива.

По-друге, біопаливо вважається СО²-нейтральним, оскільки рослини під час свого росту поглинають СО².

По-третє, це незалежність від постачання газу.

«Як на мене, такі модульні котельні мають бути в кожному обласному центрі. Обов'язково на випадок непередбачуваних ситуацій, особливо під час військової агресії та енергетичного терору з боку росії».

Будемо працювати в цьому напрямку. Держенергоефективності вже має кілька ініціатив, щоб підтримати як вітчизняне виробництво модульних твердопаливних котельні, так і генерацію тепла з альтернативних видів палива. А головне, що це допоможе зробити більш енергонезалежними наші громади!

Дякую Олександрові Кубракову за підтримку наших планів та ініціатив, втілення яких допоможе зробити громади енергонезалежними!» — підсумувала розповідь голова Держенергоефективності Ганна Замазеєва на своїй сторінці у Фейсбуці.

Віктор ДАР.

Підприємцям — дохід, працівникам — заробіток, споживачам — насолода

ВЛАСНА СПРАВА

Для підприємців Тетяни та Віктора Перанських з Долинська, що на Кіровоградщині, підприємництво — справа їхнього життя. Подружжя має багатопрофільний бізнес, який включає в себе роздрібну торгівлю, ресторанне господарство, займається виробничою діяльністю, а також має мережу аптек. Проте в них неодноразово виникала думка розширити виробництво та взятися ще й за виготовлення кондитерських виробів.

«Кондитерська справа — це не так легко, як здається. Але, проаналізувавши свої можливості, наявність приміщень для виготовлення солодкої продукції, складських приміщень та магазинів для реалізації, ми все ж таки наважилися», — розповідають вони.

Головне — мотивація та належно складений бізнес-план

За допомогою державної програми «Робота» Тетяна Перанська активно втілює в життя свій бізнес-план, створила два нові робочі місця (одна з працівлаш-

тованих — переселенка). Каже, що на отримані грантові кошти придбала сучасне енергоощадне обладнання європейського зразка для виробництва високоякісної харчової продукції.

«Наразі наша хлібопекарня виготовляє різні види печива, що має неабиякий попит серед місцевого населення. Завдяки розширенню асортименту сподіваємося, що охочих поласувати смаколиками стане більше. Від цього отримаємо приємні бонуси у вигляді виручки, працівники — заробітну плату, а містяни — гарний настрій, що дуже важливо в такий не легкий час. Тож я готова присвячувати себе цій справі пов-

ністю», — каже підприємниця з оптимізмом.

Більше грантів — більше робочих місць

З початку 2023 року мікрогранти надано 1555 підприємцям, повідомила заступниця міністра економіки України Тетяна Бережна. «У процесі реалізації своїх бізнес-проектів вони створять 3400 робочих місць. Від старту програми «Власна справа» в липні минулого року отримувачі грантів зобов'язалися створити понад 11 000 робочих місць», — зазначила Тетяна Бережна.

Мікрогранти від держави на старт або розвиток бізнесу в рамках проекту «Робота на загальну суму 77 мільйонів гривень за підсумками шостої хвилі подачі заяв одержать 323 українці».

Наталія КОСТЕЦЬКА.
Петро МЕЛЬНИК.

Фото надано
Наталією Костецькою.

Наздогнати дитинство

Командувач Об'єднаних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Сергій Насв завітав до Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит», щоб підтримати маленьких пацієнтів, вселити в них віру на швидке одужання.

— Ми робимо все для того, щоб заповнити дитячу порожнечу надією і добром, — зазначив командувач. — В умовах війни наші діти перетворилися на малих дорослих. На дитячих майданчиках у перерви між повітряними тривогами вони грають у недитячі ігри — у війну, кличучи на допомогу Збройні Сили України. І ця картинка світу залишилася в їхній свідомості вже назавжди. Діти втрачають батьків і змушені емігрувати, тікаючи від жахів війни. Емігрувати за сотні, а то й тисячі кілометрів від рідних домівок не в пошуках шкваста, а в надії знайти прихисток і спокій. Насправді від них тікає дитинство, яке вони вже ніколи не зможуть наздогнати. Тож ми намагаємося здійснювати мрії дітей, щоб їхнє дитинство було

справжнім — із усмішкою на вустах!

Командування Об'єднаних Сил Збройних Сил України вже давно опікується маленькими пацієнтами лікарні в рамках роботи із впровадження гуманітарних ініціатив: організовує святкові театральні та циркові вистави, інтерактивні розвиваючі ігри і, безумовно, дарує солодощі. Лікарня не раз отримувала від військових, благодійників та небайдужих людей допомогу в обладнанні лікувальних палат та реабілітаційного центру, а також важливе медичне обладнання. За сприяння Командування Об'єднаних Сил проводилися виїзні медичні огляди маленьких пацієнтів, які постраждали від наслідків російської агресії, у Бучі та Чернігові.

Цього разу в лікувальному закладі знову лунав

дитячий сміх, а на обличчях сяяли усмішки й радість від задоволення: їх знову розважали циркові артисти, з ними спілкувалися їхні герої-ЗСУ, ними щиро цікавилися. А потім кожен пацієнт традиційно отримав солодкий подарунок. Підтримку заходу надав ТОВ «Київський БКК», ПрАТ «Дніпропетровський комбінат харчових концентратів», БФ «БО «ЗАХИСТИТИ МАЙБУТНЄ», благодійники.

— Наші Збройні Сили роблять нашим дітям свято кожного дня, захищаючи їх, так само, як і наші кваліфіковані лікарі. Основний захист — щоб не вибухали бомби, основний захист — щоб діти були здорові, — підкреслив генеральний директор лікувального закладу, дякуючи військовослужбовцям.

Крім того, захід став втіленням ініціативи, започаткованої «Охматдитом» та Командуванням Об'єднаних Сил Збройних Сил України, — створити естафету добра по всій країні, мета якої — об'єднати медиків, військових і суспільство зад-

ля добрих справ заради наших дітей.

Керівником благодійної акції «Естафета добра» є військовий капелан, письменник Борис Кутувий, художнім куратором — режисер Максим Добролюбов. Найближчим часом свято

прийде і в дитячі лікарні Чернігова, Сум, Харкова, Запоріжжя. Більш як 1200 дітей отримають подарунки, побачать виступи найкращих мистецьких колективів України.

Борис КУТОВИЙ.
Фото надано автором.

Екс-голова ОДА очолює волонтерське представництво

НАЦІОНАЛЬНИЙ СПРОТИВ. МОЯ ВІЙНА

«Не бути байдужими, а бути сильними й обов'язково вірити в те, що добро переможе зло...» — не стомлюється наголошувати колишня голова Кіровоградської ОДА, а нині — очільниця обласного представництва Міжнародного штабу допомоги українцям Марія Чорна.

Про початок війни...

«Особисто я не погоджуюся з думкою про те, що Україна не готувалася до війни. Ми готувалися, але не сильно це афішувалося. Скажімо, обласна державна адміністрація разом з обласною радою наприкінці грудня 2021 року передбачили в обласному бюджеті кошти для формування територіальної оборони, яка, фактично, була вже створена з вересня того ж року.

Коли розпочалися повномасштабні військові дії, у нас була вже власна бригада територіальної оборони та почалося формування батальйонів. В умовах війни зіштовхнулися з проблемою непридатності приміщень, виділених для розміщення підрозділів територіальної оборони — там не було світла, тепла. Діяти доводилося швидко, рішення приймали зважені. Я надзвичайно вдячна аграріям Кіровоградщини за надану допомогу. Наприклад, для швидшого забезпечення світлом приміщення тероборони один із підприємців оперативно купив на пів мільйона гривень матеріалів.

Викликів виникало дуже багато. Формували систему блокпостів, створювали продовольчий штаб. Один із пріоритетних напрямів, над яким працювала команда військової адміністрації, турбота про жителів області, їхнє навчання виживання в умовах війни, адекватне реагування на сигнали повітряних тривог, намагання зберегти спокій, запобігання паніці.

Крім того, для мене, як для жінки, принципово

було відпрацювати з керівництвом дитячих будинків алгоритм вивезення дітей за кордон задля їхньої безпеки. Ми максимально швидко провели цю роботу, бо висіла загроза приходу ворога на нашу землю...»

Ворог близько

«У бік Кіровоградщини зі сторони Миколаєва просувалися колони росіян на танках. Вони вже були неподалік Кетрисанівської громади (за 100 кілометрів від Кропивницького), тож діяти треба було негайно. У цій ситуації завдяки спільно злагодженим діям Кіровоградської та Миколаївської військових адміністрацій ми пішли на випередження дій ворога — колону швидко розбили.

Про її рух нам повідомляли місцеві жителі. Люди розповідали, що рашисти зупинилися на тракторних бригадах сільгоспдприємств, запасалися пальним. Серед інформаторів був один літній чоловік, якого, на превеликий жаль, росіяни застрелили. Саме завдяки цій людині наша авіація змогла вчасно зреагувати та знищити ворожу колону.

У перші дні війни ми жили та ночували на роботі, а додому ходили лише переодягнутися. Так ми пережили перші дні війни...»

«Консолідувати зусилля, щоб максимально бути корисними...»

Після звільнення з посади голови обласної військової адміністрації у березні 2022 року Марія

Чорна отримала запрошення від голови Міжнародного штабу допомоги українцям Ганни Крисяк (до складу якого входять представники 80 країн) координувати діяльність штабу в Кіровоградській області. Саме з цієї пропозиції і розпочалася її волонтерська діяльність.

— Спочатку працювала з тими організаціями, зокрема — і громадськими, міжнародними, учасниками штабу. Згодом почали телефонувати представники інших волонтерських організацій, — розповідає Марія Чорна.

«Займаючись волонтерською діяльністю, я не могла залишити без уваги батальйони територіальної оборони, які входять у нашу 121-шу бригаду і до створення яких я була залучена. Завжди реаую на прохання хлопців та допомагаю їм із доставкою на передову всього найнеобхіднішого.

На початку моєї волонтерської діяльності ми не їздили на інші території, а роздавали гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам, які зупинилися на Кіровоградщині. Згодом почали практикувати доставку вантажів на деокуповані території Херсонщини та Миколаївщини.

Нині налагоджена тісна співпраця з народним депутатом від Херсонщини Сергієм Козирем, старостами сіл та головами територіальних громад».

Нешодавно Марія повернулася з Херсонщини, з одинадцятої гуманітарної місії. Відвезла туди продукти харчування, засоби гігієни, одяг та взуття.

«Окрім допомоги від Міжнародної організації, яку я представляю, нам допомагають збирати вантажі й інші небайдужі люди. Коли ми збиралися їхати на Херсонщину

всьоме, одна з громад Житомирщини передала три тонни зібраної у себе гуманітарної допомоги. А коли планували восьму поїздку, отримали гуманітарний вантаж з Білої Церкви та Миколаєва.

Не завжди наша команда в змозі охопити всі території та особисто відвезти вантажі, тож передаємо допомогу через інших людей.

Крім того, у забезпеченні фронту та жителів деокупованих територій нам дуже допомагають сільгоспвиробники, підприємці. Вони надають транспорт, пальне для поїздки на деокуповані території. Допомагають коштами, продуктами харчування. Так, один з аграріїв надав використані мішки рукави для зберігання зерна, які дуже знадобилися нашим воїнам для облаштування бліндажів.

Свій внесок у наближення Перемоги роблять і бабусі, які плетуть шкарпетки та передають до нашого штабу, а також профспілкові організації, салони краси, діти, які збирають речі, кошти для ЗСУ та населення деокупованих територій.

Однак, якщо раніше жителі деокупованих територій більше потребували речей щоденного вжитку, то нині вони дякують нам за десятки тонн доставлених вантажів і просять привезти психологів, які попрацювали б з дітьми. Адже війна позначилася і на наймолодших жителях нашої країни. Є діти, які через стрес, викликаний військовими діями, перестали розмовляти.

Загалом я знаю проблеми та потреби дітей із тих деокупованих територій, де встигла побувати. Жителі тих територій найбільше потребують уваги та живого спілкування. Коли в черговий раз приїжджаю до них, вони тепло та привітно зустріча-

ють. За цей час ми всі напевно стали однією великою родиною».

Із розумінням і підтримкою

«Моя власна родина — син, онук, невістка завжди підтримують всі мої починання. Також маю підтримку братів, племінників та своєї команди і дівчат з Міжнародного штабу допомоги українцям, а ще жінок із Business Woman Club. Всі вони розуміють важливість та необхідність справи, якою я займаюся. У цей важкий час всі ми маємо консолідувати зусилля для того, щоб максимально бути корисними людям».

І їй, мабуть, це вдається. Під час міжнародного жіночого форуму «Business Woman 2023» на тему «Роль жінок під час війни», організованого міжнародним журналом «Business Woman», що відбувся в Києві за підтримкою Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» регіональну координаторку Міжнародного штабу допомоги українцям, голову Кіровоградської ОДА в 2021—2022 роках Марію Чорну відзначено як переможницю у номінації «Соціальна відповідальність» премії «Woman 2022». Нагороду їй вручили Державний секретар Кабінету Міністрів України Олександр Ярема, регіональний директор ААК Дмитро Шульмейстер та Президент Фонду Східна Європа Віктор Лях.

У житті Марія Чорна дотримується принципу — завжди залишатися людиною, вчиняти так, щоб не було соромно перед самою собою, дітьми, онуками.

Ірина ЖЕЛЄЗНЯКОВА.
Кіровоградська область.

Фото надано автором.

У програмі національного проекту «Єдина Україна» — виставки і лекції

«Гулаг та його в'язні», «Норильське повстання», «Жіночі обличчя Норильського повстання», «Тріумф людини. Мешканці України, які перемогли ГУЛАГ», «Биківня — територія пам'яті», «Радянсько-імперська vs українська ідентичності: змагання смислів в умовах війни» — ці та інші лекції й інтерактивні виставки відбуваються в межах національного проекту «Єдина Україна». Його мета — поглибити знання з історії України та відкрити для широкого загалу маловідомі факти про наше минуле.

За тоталітарного радянського режиму серед табуованих тем була і тема політичних репресій та боротьби в'язнів сталінських таборів з системою, котра відправляла на розстріли й «перевиховання працюю» у Сибір, Казахстан, на Соловки мільйони громадян СРСР.

«25 травня виповнилося 70 років, як у таборі радянського ГУЛАГу в Норильську розпочалося повстання в'язнів. Через два місяці, 19 липня 1953-го, повстали також в'язні у Воркуті. Люди, ув'язнені радянською владою з політичних мотивів, протестували проти системи пригноблення. Українці відіграли у повстаннях значну роль — вони були їх ініціаторами та активними учасниками. У різних таборах перебіг і завершення повстань були різними. Проте у підсумку протест в'язнів сприяв демонтажу побудованої на рабській праці ув'язнених системи ГУЛАГу, що відіграла в часи Сталіна головну роль у радянській економіці», — зазначають в Українському інституті національної пам'яті, співробітники якого беруть активну участь у Всеукраїнській акції, ініційованій

Міністерством молоді та спорту.

Цій історичній події присвячена і міжнародна публічна зустріч «Повстання в ГУЛАГу: люди проти тоталітаризму», організована УІНП. Урядовці, дослідники теми з України, Литви, Казахстану, Грузії, Японії, а також ті, хто особисто знав учасників повстань, говорили про те, чому сьогодні важливо пам'ятати, як представники різних націй, опинившись за ґратами, під дулами автоматів виборювали свободу.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв (на знімку на екрані) у своїй промові зазначив: «Ми пригадуємо всю боротьбу проти тоталітаризму й усіх героїв та жертв цієї боротьби. Маємо пам'ятати, що ця боротьба для українського народу, для інших народів почалася в 1917 році (якщо не раніше) й не закінчувалася, доки наші народи не отримали свободу та незалежність... Такі зустрічі мають дати москвитам зрозуміти, що ніколи їм не здолати вільних українців, вільних литовців,

усіх, хто цінює свободу, вольності й гідність».

«Тема повстань у ГУЛАГу дуже пов'язана з сьогоденням. Я думаю, звідки у вас [українців] така воля до перемоги навіть у дуже суворих обставинах. Ця воля до перемоги, єднання, розуміння одне одного та пристрась до свободи походять із повстанських часів. Люди, які чинили спротив навіть у таборах ГУЛАГу, продовжили війну, що її литовці (Лісові брати) й українці вели впродовж десятиліття. Ці люди продовжили її в Сибіру, Воркуті, Норильську, Кенгірі. Ця тема ще недостатньо відома у світі — яким феноменом були повстання в ГУЛАГу», — наголосив віце-спікер Сейму Литви Паулюс Саугардас.

«Для українців ХХ століття — це насамперед століття боротьби. Українці не раз дивували світ прикладами своєї боротьби у найжорсткіших умовах. Серед таких прикладів важливе місце посідають повстання в ГУЛАГу, які змусили комуністичну систему послабити тоталітарний тиск. Очевидно, сьогодні в умовах боротьби з агресором важливо осмислювати той досвід, бо він і сьогодні дає наснагу. Ми повинні також пам'ятати, що це була спільна боротьба багатьох народів проти тоталітаризму, підтримку яких Україна відчуває знову», — додає заступник голови Українського інституту національної пам'яті Володимир Тилишак.

Наприкінці травня — на початку червня в межах проекту співробітниця Західного міжрегіонального відділу інституту Леся Бондарук читає цикл лекцій про повстання політичних в'язнів у Норильському, Воркутинському та Кенгірському таборах ГУЛАГу до 70-ї річниці від початку історичних подій. У шести лекціях спікерка розкриває, зокрема, і теми: «Воркутинське повстання», «Кенгірське повстання», «ГУЛАГ і любов». Стежити за графіком лекцій та зареєструватися на них можна в телеграм-каналі проекту. Там також доступні матеріали попередніх лекцій.

Світлана ЧОРНА.
Фото Українського інституту національної пам'яті.

У ДОМЕР

Купатися заборонено

У Миколаєві заборонено функціонування пляжів та місць відпочинку на прибережних зонах. Відповідне рішення було прийнято виконавчим комітетом Миколаївської міської ради рік тому.

Як попереджає управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення міської ради, існує небезпека, що в акваторії пляжів можуть бути вибухонебезпечні предмети.

Для того щоб вберегти людей від біди, міська рада звернулася до Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Миколаївській області з проханням організувати обстеження. Йдеться про берег із прилеглою водною акваторією в місцях традиційного відпочинку: у Центральному районі пляж «Вербочка», у Заводському — берег мікрорайону Намів.

Спеціалісти Головного управління ДСНС у Миколаївській області за допомогою підводного дрона обстежили акваторію Наміву. Втім, навіть після перевірки купатися вкрай небезпечно.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Допомога йтиме «з рук у руки»

Кам'янець-Подільський відвідала делегація італійських бізнесменів, представників благодійних фондів та муніципалітетів. Вони приїхали, щоб зрозуміти потреби громад у подоланні наслідків війни та налагодити систему надання адресної допомоги «з рук у руки». Візит організовано ГО «Клуб мерів» та її офіційним представником в Італії ГО «Український дім».

Президент Українського дому в Італії Марко Тосон під час зустрічі з кам'янець-подільським міським головою Михайлом Посітком та єпископом Леоном Дубравським обговорили низку соціальних проєктів в громаді.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачене посвідчення учасника бойових дій, серія АА № 147588, видане військовою частиною А 1314 від 17 серпня 2015 року на ім'я **Коновалова Віталія Івановича**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення УБД, серія № 623839 видане ГУНП в Донецькій області 29.07.2022 на ім'я **Лисенко Галина Володимирівна**, вважати недійсним.

Втрачений військовий квиток, виданий у 1991 році на ім'я **Копчука Івана Івановича**, вважати недійсним.

ЗАГУБЛЕНУ КАРТКУ ВОДІЯ ВИДАНУ ДП "ДЕРЖАВТОТРАНС НДІ ПРОЕКТ" НА **ХОВРИЧ ВЯЧЕСЛАВ ІГОРОВИЧ** № UAD0000005OP6000, ЯКА ЧИННА ДО 10.01.2025р року, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ!

Втрачене "ПОСВІДЧЕННЯ" учасника ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС у 1986р. (Категорія 2) Серія А №005546 виданий "Мінчорнобиль України" від 1.11.1993р. на ім'я **Степанова Миколи Сергійовича**, вважати не дійсним.

Втрачене посвідчення про приписку до призовної дільниці №Ч-13/2002, виданий РТЦК та СП м.Одеса від 27.02.2019 на ім'я **Чабана Богдана Івановича**, вважати недійсним.

ОГОЛОШЕННЯ

щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номери лотів: G22N023957, GL18N023961, GL19N023962

Короткий опис активів (майна) в лотах: Трикімнатна квартира загальною площею 92,1 кв.м., в т.ч. житловою - 56,1 кв.м., частина підвалу під сарай площею 4,2 кв.м., що розташоване за адресою: Вінницька обл., м. Вінниця, вулиця Бевза, будинок 16, квартира 6, РНОНМ 502848105101

Права вимоги за кредитним договором № 16/2005, що укладений з юридичною особою. Права вимоги за кредитним договором № ДФ 260121, що укладений з юридичною особою. Дебіторська заборгованість по договорам № 8065, 9079, що укладені з юридичними особами

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktivibankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 19.06.2023, 23.06.2023

Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale

Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/54299>
<https://www.fg.gov.ua/passport/54297>

Втрачений атестат про загальну середню освіту АН№46482280 виданий комунальним закладом "Розквітненський навчально-виховний комплекс Станічно-Луганського району Луганської області" 31.05.2014 на ім'я **Головащенко Владислав Миколайович**, вважати недійсним.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Запорізької області Чернявський В.В. викликає спадкоємців померлої 01 грудня 2022 року **Курьонові Алли Георгіївни**, 09 вересня 1946 року народження.

Звертатись до 18 червня 2023 року за адресою: м. Запоріжжя, пр.Ювілейний, буд. 20, кв. 36, тел. (096) 056 56 02.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Колесник О.О. відкрито спадкову справу № 02/2023 за померлою 30 жовтня 2022 року **Белянською Лідією Дмитрівною**, 04 березня 1939 року народження, яка народилася в місті Києві, Україна.

Спадкоємців померлої просимо звернутися до приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Колесник О.О. за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, буд. 29, кв. 71.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Коленченко Г.М. заведено спадкову справу після **Новіцького Олександра Миколайовича**, 1970 р.н., який помер 08.12.2022, останнє місце проживання якого зареєстровано у м.Київ. Спадкоємців, які бажають прийняти спадщину після **Новіцького Олександра Миколайовича**, прошу звертатися до приватного нотаріуса Коленченко Г.М. за адресою: 03148, м.Київ, вул.Жмеринська, буд.30 (літ.А), нежил. прим. з №1 по №5 (групи прим. №6), тел.: +38(099)727-82-32, +38(096)645-49-95.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Коленченко Г.М. заведено спадкову справу після **Покидченка Олександра Владиславовича**, 1985 р.н., який помер 24.02.2023, останнє місце проживання якого зареєстровано у м. Київ. Спадкоємців, які бажають прийняти спадщину після **Покидченка Олександра Владиславовича**, прошу звертатися до приватного нотаріуса Коленченко Г.М. за адресою: 03148, м.Київ, вул.Жмеринська, буд.30 (літ.А), нежил. прим. з №1 по №5 (групи прим. №6), тел.: +38(099)727-82-32, +38(096)645-49-95.

Приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу Кіровоградської області **Воевода-Брегей Мирослава Петрівна** повідомляє про відкриття спадщини на майно після померлого 21 квітня 2023 року **Шулькова Віктора Федоровича**, 14 листопада 1947 року народження.

Спадкоємцям та кредиторам померлого необхідно звернутися до нотаріуса за адресою: Кіровоградська область, місто Кропивницький, вулиця Архітектора Пауценка, будинок № 51/44, квартира № 15, тел. (066) 248-23-48, до 21 жовтня 2023 року.

Приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Павелко Дар'єю Борисівною заведено спадкову справу після померлої 15 серпня 2022 року **Москалюк Ганни Василівни**, 05 жовтня 1937 року народження.

Всі спадкоємці померлої **Москалюк Ганни Василівни** запрошуються для оформлення та отримання спадщини до офісу приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Павелко Дар'ї Борисівни, за адресою: 04119, м. Київ, вул. Деревлянська, буд.20/2 кв. 50, тел. +38 (097)483-50-39.

Сьогодні короточасні грозові дощі прогнозують лише у західних областях. На решті території України хмарно з проясненнями, без опадів. Температура повітря вдень переважно 25—27 градусів з позначкою плюс. Вночі переважно 13—15 градусів тепла, на півдні до +16. Нічний південний вітер вдень змінить свій напрямок на південно-східний, до 5—10 м/с

СПОРТ

Турнірна хроніка

Художня гімнастика. Брно (Чехія). Етап Гран-прі. Вісім нагород на двох здобули українські спортсменки — 4 золоті, 3 срібні та бронзові.

Христина Погранична святкувала перемогу у багатоборстві, у фіналі з м'ячем, булавами та стрічкою, а у вправах із обручем посіла друге місце.

Поліна Городнича стала третьою в багатоборстві та показала другі результати у змаганнях із булавами і стрічкою.

Боротьба. Бішкек (Киргизстан). Міжнародний рейтинговий турнір.

Українська збірна здобула першість у командному заліку. «Золото» виграли Ілона Прокопівнюк (вагова категорія до 62 кг), Аліна Грушина-Акобія (до 57 кг) та Юлія Ткач (до 59 кг).

«Срібло» в активі Соломії Винник (до 59 кг) і Оксани Лівач (до 50 кг), «бронзу» завоювали Марія Винник (до 55 кг) та Юлія Леськовець (до 65 кг).

Останні приготування до Євро-2023

Футбол. Тренер молодіжної збірної України U21 Руслан Ротань визначився зі списком футболістів, які візьмуть участь у навчально-тренувальному зборі в Австрії перед виступом команди у фінальному турнірі чемпіонату Європи.

Австрійський збір розпочнеться сьогодні, 7 червня. Наша команда також зіграє контрольний матч з молодіжною Ірландії. Зустріч відбудеться 16 червня (початок — о 19.00 за київським часом).

До офіційної заявки української збірної U21 на Євро-2023 увійдуть 23 гравці.

А до участі в австрійському циклі підготовки викликані: **воротарі** — Руслан Нещерет («Динамо»), Кирило Фесюн («Колос»), Олександр Сапутін («Зоря»);

оборонці — Олексій Сич («Кортрейк», Бельгія), Володимир Салюк («Чорноморець»), Максим Таловеров (ЛАСК, Австрія, Ліон), Олександр Сирота, Костянтин Вівчаренко (обидва — «Динамо»), Арсеній Батагов («Зоря»), Олександр Драмбаєв («Зюльте-Варегем», Бельгія), Ростислав Лях («Рух»);

півоборонці — Максим Брагару, Данило Алефіренко (обидва — «Чорноморець»), Артем Бондаренко, Олег Очеретко, Дмитро Криський (усі — «Шахтар»), Іван Желізко («Валмієра», Латвія), Володимир Бражко («Зоря»), Микола Михайленко, Кирило Сігеєв (обидва — «Олександрія»), Валентин Рубчинський, Олександр Назаренко (обидва — «Дніпро-1»), Олексій Кашук («Сабах», Азербайджан, Баку);

нападники — Богдан В'юнник («Грацер», Австрія), Данило Сікан («Шахтар»).

Резервний список — Владислав Рибак («Дніпро-1»), Данило Скоро («Олександрія»), Антон Біль, Максим Дячук (обидва — «Динамо»), Марко Сапуга («Рух»), Максим Хлань («Зоря»), Ельдар Кулієв («Зіра», Азербайджан).

Фінальний турнір Євро-2023 (U21) відбуватиметься з 21 червня до 8 липня в Грузії та Румунії. У ньому братимуть участь 16 команд.

Підготував
Геннадій
БРАНИЦЬКИЙ.

Відбито численні атаки загарбників у районі Мар'їнки

ФРОНТ

Учора окупанти завдали удару крилатими ракетами повітряного базування Х-101/Х-555. Гатили традиційно — з району Каспійського моря із шести стратегічних бомбардувальників Ту-95мс. Силами та засобами ППО знищено всі 35 крилатих ракет. Більшість ракет прямувала у напрямку столиці — в зону відповідальності повітряного командування «Центр», повідомили в командуванні Повітряних сил ЗСУ.

Понад 20 ворожих цілей виявили та збили на підльоті до Києва. За інформацією КМВА, внаслідок падіння уламків у Деснянському районі пошкоджено дорожнє покриття, лінії електропередач тролейбусного сполучення, частково вибиті вікна магазину. У Дніпровському районі (Воскресенські сади) виявлено уламки ракети на даху приватної будівлі, горіння немає, без потерпілих.

Загарбники завдали 4 ракетних та 64 авіаційних ударів, здійснили 64 обстріли з реактивних систем залпового вогню по позиціях наших військ та населених пунктах. Окрім зруйнованої інфраструктури, постраждали люди. Так, ворог обстріляв Харків. Як розповів голова міста Ігор Терехов, вночі один приліт стався на автомобільній парковці біля аеропорту. Другий — на одній із центральних вулиць міста — Римарській.

«Там жодного військового об'єкта немає, лише школа, театр, офісні та житлові будівлі. Ракета влучила в дорогу, перебитий водогін, у навколишніх будинках повибивало шибки, пошкодило 5 автомобілів. На щастя, постраждалих немає», — повідомив він.

За даними Генштабу (на ранок 06.06), основні зусилля росія продовжує зосереджувати на веденні наступальних дій на сході країни. Окупанти здійснили там понад 40 атак. Бахмут і Мар'їнка залишаються в епіцентрі бойових дій, наші захисники тримають оборону і переходять у контрнаступ.

Міноборони закликає громадян з цього приводу зберігати тишу. Проте дії наших військових говорять самі за себе. Сили оборони рухаються на Бахмутському напрямку широким фронтом та мають певні успіхи. Також у відомстві зазначили, що через поразки

під Бахмутом росіяни запускають інформацію про те, що ЗСУ перейшли в контрнаступ по всій лінії фронту. Як повідомив військовий експерт Сергій Згурець, нині кожна подія на фронті має стосунок до літньої наступальної операції ЗСУ.

«Сили оборони продовжують рухатись уперед. Нині всі зусилля наших військових у Бахмуті скеровані на зрізання флангів російського угруповання. Жорсткі бої тривають на півночі від Бахмута. Наші підрозділи просуваються, хоча окупанти намагаються втримати оборону. При цьому відбувається взаємний потужний артилерійський та мінометний вогонь. Така ж ситуація спостерігається і на південному фланзі Бахмута з центром тяжіння в Кліщівці. На Кліщівку йде наступ з двох напрямків. З огляду на той темп, які взяли наші війська, в мене є сподівання, що

до кінця тижня можна буде говорити про повне вибиття противника», — зазначив він.

За даними Генштаба, агресор зробив невдалу спробу наступу в напрямку Авдіївки, Северного і Невельського. Також відбито численні атаки загарбників у районі Мар'їнки, де окупанти втратили майже 70 осіб убитими та понад 100 пораненими. Було знищено 17 одиниць ворожої техніки. Активізувався ворог на Шахтарському напрямку — стик Запорізької та Донецької областей. Там атаки ворога теж були безуспішними. На цьому напрямку нашими воїнами був збитий ворожий вертоліт Ка-52.

На Запорізькому та Херсонському напрямках противник обороняється. Ворог здійснив обстріли населених пунктів, що поряд з лінією бойового зіткнення.

Олександр СЕРГІЄНКО.

МАЛЮНОК ДНЯ

Кусто.

Щури тікають з «російського корабля».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Збитки від пожеж шалені

Вогонь необхідно тримати подалі від лісів, про це заявив керівник Подільського регіонального офісу ДП «Ліси України» Василь Гончар.

5 червня щороку весь світ об'єднується для відзначення Всесвітнього дня охорони довкілля. Цей день покликаний звернути увагу на нагальні проблеми, пов'язані зі збережен-

ням природи і наших лісів. Головною небезпечкою для цього національного багатства є люди, які необережно поводяться з вогнем у лісах та поблизу них.

«Висловлюся категорично, особам, котрі збираються використувати вогонь або ж не розуміють небезпеки від недопалків, у лісі не місце», — каже головний регіональний лісничий.

Він закликав усіх, хто стоїть на варті лісів у літній період, бути на сторожі.

«Бо вже були випадки займань у лісових масивах на Хмельниччині та Рівненщині. На щастя, пожежі вдалося локалізувати, але це неприпустимо. Громадяни у воєнний час мають бути абсолютно відповідальними.

Ліси є домівкою для багатьох видів тварин і рослин. У збереженні лісів та природи важливу роль відіграють саме лісники — фахівці, які присвячують своє життя охороні та сталому

управлінню лісовими ресурсами. Одним із головних завдань лісників є збереження та відтворення лісів, а також забезпечення біорізноманіття. Вони бережуть ліси від пожеж та вживають заходів для запобігання поширенню шкідників і хвороб лісу. Крім того, популяризують екологічну освіту. Ця робота спрямована на вплив на свідомість людей і підтримку у прийнятті екологічно відповідальних рішень у повсякденному житті», — каже Василь Гончар.

А на відзначення свята лісники Подільського офісу організували толоки, прибирання лісових стежок та узбіч доріг, очищення джерел. Також проводяться екоуроки з дітьми.

Лариса ГОНЧАРЕНКО. Фото ДСНС.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного
друкованого видання — КВ № 1
від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі і понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна
на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 40 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 35 грн. на місяць
(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 90067
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
відділ реклами — 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua —
загальний

reklama1@golos.com.ua —
відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

